

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 38, П'ЯТНИЦЯ, 20 ВЕРЕСНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 38, FRIDAY, SEPTEMBER 20, 2024

\$2.00

Воїнів повернули з російського полону Зустріч з делегацією Конгресу США

Військовополонені, які повернулися після обміну 14 вересня 2024 року.

КИЇВ. – Ще 103 воїнів 14 вересня вдалося повернути в Україну з російського полону: 82 рядових та сержантів, 21 офіцера – захисників Київщини, Донеччини, Маріуполя та „Азовсталі“, Луганщини, Запоріжжя, Харківщини, воїнів ЗСУ, Національної гвардії України, прикордонників, поліцейських. Міністерство оборони РФ повідомило, що російські військові, які потрапили в полон у Курській області, перебувають зараз у Білорусі, їм надається „необхідна медична допомога“.

13 вересня в Україну в рамках

обміну з РФ вдалося повернути 49 військових і цивільних.

Президент України Володимир Зеленський подякував команді, яка забезпечує звільнення полонених і заручників із російської неволі. Серед обмінених – 23 жінки.

„Це найбільша кількість жінок, яких обмінювали за останній час“, – повідомила благодійна організація „Марш жінок“, яка офіційно співпрацює з Координаційним штабом з питань поводження з військовополоненими.

Радіо Свобода

Зустріч із двопартійною делегацією Конгресу США. (Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – 14 вересня Президент Володимир Зеленський провів зустріч із двопартійною делегацією Конгресу США. На зустрічі були присутні члени Палати представників Джим Коста, Джиммі Панетта, Салюд Карбахал (Демократична партія) і Дон Бейкон (Республіканська партія), сенатор-республіканець від штату Огайо Роб Портман, кандидат у конгресмени

від Республіканської партії на виборах 2024 року Трой Даунінг. В. Зеленський докладно розповів про ситуацію на передовій і першочергові потреби Сил оборони України. Під час зустрічі обговорили ключові напрями подальшої американської допомоги у сфері безпеки й оборони.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Україна починає процес приєднання до ЄС

Ірина Кошель

БРЮСЕЛЬ. – Українська делегація 17 вересня приїхала в Брюссель на перший раунд переговорів щодо вступу до ЄС. Під час двосторонньої сесії відбудеться перегляд законодавства у сфері фундаментальних прав. Результатом роботи буде дорожня карта для України, якою та має керуватися в царині верховенства права, функціонування демократичних інституцій, прав людини. Саме цим бльоком починають і завершують переговори з державами, що прагнуть стати частиною Євросоюзу.

Віцепрем'єр-міністерка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України – міністерка юстиції Ольга Стефанішина очолює українську делегацію, яка обговорить з європейськими колегами реформи у сфері верховенства права, питання прав людини, впливу повномасштабної війни на функціонування демократичних інститутів в Україні. Також сторони обмінюються міркуваннями щодо наслідків російської агресії та заходів, яких Україна вживає, щоб притягнути РФ до відповідальності.

Підготування до цього раунду

Ольга Стефанішина під час дискусії в аналітичному „Центрі європейської політики“. Брюссель, 16 вересня/ (Фото: Ірина Кошель/RFI)

переговорів тривало понад чотири місяці, – розповіла віцепрем'єрка. Україна надала Єврокомісії майже п'ять тисяч сторінок письмових матеріалів і десятки презентацій. Залучили 250 представників різних гілок влади: 40 із них прибули до Брюсселя особисто, інші – працювати-

(Закінчення на стор. 19)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Бойові дії з 9 по 17 вересня

• 1,012 бойових зіткнень зафіксовано на фронті з 9 по 17 вересня. На Курському напрямку росіяни почали швидкі наступальні дії, але серйозних успіхів не мали. РФ прагне стягнути у цей регіон 60-70 тис. військових.

• Контрнаступальні дії Російської федерації на території підконтрольних Україні населених пунктах Курщини йдуть за українським пляном. Збройні сили України переходять на Курщині з виключно наступальних дій до операції скоування російських військ, які українській стороні вдалося відтягнути з Покровського та Курахівського напрямків.

• 13 вересня російські війська розпочали контрнаступ у Курській області, але без особливого успіху. Оператори батальйону безпілотних систем „Рейд“ та окремого десантно-штурмового полку „Джміль“ Сил безпілотних систем ЗСУ знищили біля річки Сейм рідкісну російську новітню систему

дистанційного мінування „Землеробство“. Росія зосередила на Курському напрямку 30-45 тис. військових. Взявши під контроль Суджу, українські Сили оборони значно ускладнили росіянам логістику.

• 15 вересня українські військові просунулися в Глушківському районі Курської області, розпочавши новий наступ. Їм вдалося зайняти відразу кілька сіл на північ від Суджі.

• Загальні бойові втрати російської армії в Україні 9 по 15 вересня 2024 року становлять 8,540 загарбників, 44 танки, 166 бойових броньованих машин, 305 артилерійських систем, 370 БПЛА оперативного-тактичного рівня.

• Воїни спецпідрозділу ГУР МО України під час операції в акваторії Чорного моря 11 вересня знищили бойовий літак Су-30СМ, який базувався на аеродромі міста Саки у

(Закінчення на стор. 19)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Отримали вирок за зраду

КИЇВ. – Сімох чиновників, які співпрацювали з окупаційною владою, суд визнав винними у пособництві державі-агресору, а трьох з них – у колабораційній діяльності, повідомив 16 вересня Офіс генерального прокурора. Вироком суду так званого губернатора Херсонської області, який на той час був головою Херсонської окупаційної військово-цивільної адміністрації, засуджено до 15 років позбавлення волі. Іншим шістьом учасникам організованої групи призначено покарання від 10 до 15 років позбавлення волі з конфіскацією майна. За даними слідства, засуджені на базі „Укрпошти“ створили та забезпечували діяльність „государственного унитарного предприятия „Почта Херсона“. Також вони агітували працівників „Укрпошти“ влаштовуватися на роботу до незаконного утворення. (Радіо Свобода)

■ Ріки отруїли в Росії

КИЇВ. – Українські фахівці встановили джерело забруднення річок Сейм та Десна. Ним є Тьоткінський цукровий завод, розташований на території Курської області РФ. Про це повідомили директор Інституту гідробіології Сергій Афанасьєв та директор Український гідрометорологічного інституту Володимир Осадчий. До води протягом 7-9 діб потрапило близько 5.7 тис. тонн продуктів переробки цукру. Як тільки ця маса надійшла до річки Сейм, вона практично за кілька годин знищила весь кисень. Якість води 16 вересня на ріці Десна у місцях водозаборів на Київщині перебувала у межах норми. Забруднення, яке рухається Десною, стало менш концентрованим, повідомили у Міністерстві захисту довкілля та природних ресурсів. На Сумщині у річці Сейм спостерігається погіршення якості води у місті Мутин. На Чернігівщині відбувається покращення якості води у річці Сейм. У дев'яти місцях працюють аераційні установки, які штучно насичують воду киснем, сприяючи прискоренню окислення органічних речовин і допомагаючи природному процесу самоочищення річок. (Українська правда)

■ Україна успішно продає зерно

КИЇВ. – Україна з початку 2024-2025 маркетингового року станом на 16 вересня експортувала 8.68 млн тонн зернових та зернобобових культур, повідомило Міністерство аграрної політики та продовольства з посиланням на дані Державної митної служби. Україна вже експортувала 4.75 млн тонн пшениці (торік станом на 20 вересня було 2.83 млн тонн), 1.17 млн тонн ячменю (торік – 0.59 млн тонн), 7.5 тис. тонн жита (торік – 0.6 тис. тонн) та 2.51 млн тонн (торік – 2.46 млн тонн) кукурудзи. Експорт борошна становив 14.6 тис. тонн (проти 32.3 тис. тонн за аналогічний період минулого року). (Укрінформ)

■ П'ють отруєну воду з шахт

КИЇВ. – Жителі тимчасово захоплених росіянами територій Луганської області труяться водою зі свердловин, повідомляє Луганська обласна військова адміністрація. Не дочекавшись ремонту систем водопостачання, жителі зруйнованих російськими загарбниками населених пунктів Луганщини вимушені бурити свердловини, аби бути з водою. Дедалі частіше вони натрапляють на шахтні води, відкачуванням яких у так званих „ЛНР“ не займаються. Вже зафіксовані випадки отруєння такою водою. Також у так званих „ЛНР“ не можуть самостійно впоратися з пожежами. За 10 років окупації достатньою кількістю техніки їх не забезпечили. Просять по допомогу Росію. Але й там не поспішають, бо тільки у Ростовській області мають близько 60 осередків пожеж. Звідти, ймовірно, полум'я і шириться, вогонь охопив об'єкти промисловості і населені пункти. (Укрінформ)

Завершення слідства щодо Дубінського

КИЇВ. – Офіс генерального прокурора завершив досудове розслідування стосовно п'яти учасників злочинної організації, яким інкримінують вчинення державної зради. Розслідуванням встановлено, що у 2016 році Головне управління Генштабу ЗС РФ створило злочинну організацію, до якої у подальшому ввійшли двоє народних депутатів України, колишній працівник Генпрокуратури й інші особи. Організація займалася розхитуванням суспільно-політичної ситуації в Україні й дискредитацією держави на міжнародній арені і діяла у вигляді агентурної мережі до 2022 року. За таку діяльність учасники злочинної організації отримували гроші від Генерального штабу РФ. Йдеться про народного депутата Олександра Дубінського, екснардепа Андрія Деркача, експрокурора Костянтина Кулика, першого заступника начальника Головного управління Генерального штабу збройних сил РФ (відомого як ГРУ) Володимира Алексєєва і його помічника Олексія Савіна.

Напередодні повномасштабного вторгнення РФ екснардеп і колишній прокурор втекли за кордон і переховуються від правосуддя, а чинний депутат перебуває під вартою. Зараз стороні захисту надано доступ для ознайомлення з матеріалами спра-

ви, після чого її направлять до суду.

* * *

Губернатор Астраханської області Росії Ігор Бабушкін призначив сенатором від регіону А. Деркача, який понад 20 років був депутатом українського парламенту. У 2023 році Президент Володимир Зеленський припинив громадянство України для Андрія Деркача. Він перебуває у розшуку. В серпні минулого року Національне антикорупційне бюро й Спеціалізована антикорупційна прокуратура повідомили, що завершили розслідування за підозрою у державній зраді і незаконному збагаченні щодо колишнього народного депутата.

У липні 2022 року під час низки обшуків вони виявили і вилучили матеріали, які свідчили про тривалу підривну діяльність народного депутата, його сталі зв'язки з представниками держави-агресора й колаборантами. У 2020 році Міністерство фінансів США запровадило санкції проти А. Деркача. Цей крок відомство пояснило його причетністю до втручання у виборчий процес 2020 року в США, відмиванні грошей і порушенні запроваджених санкцій.

Радіо Свобода

Зеленський відреагував на замах на Трампа

КИЇВ. – Президент Володимир Зеленський відреагував на спробу замаху на кандидата в президенти США Дональда Трампа і заявив, що політичному насильству немає місця у світі.

“Радий дізнатися, що Дональд Трамп у безпеці та не постраждав. Найкращі побажання йому та його родині”, – зазначив Президент України.

Підозрюваного в спробі замаху швидко затримали. Ним виявився 58-річний Раян Веслі Раут. Стрілянина сталася поблизу місця, де Трамп грав у гольф у Trump International Golf Club у Вест-Палм-Біч, Флориди. Агенти Секретної служби помітили ствол автомата, що стирчав з огорожі, і відкрили вогонь.

Чоловік кинув зброю і втік на позашляховику. Пізніше його затримали завдяки свідкам, які сфотографували автомобіль. На місці, де перебував підозрюваний, знайдено автомат типу АК-47, два рюкзаки та камеру GoPro. Нападник перебував на відстані від 270 до 450 метрів від 45-го президента США. Оновлення від ФБР 16 вересня повідоми-

ло, що Р. В. Раут не вистрілив зі зброї.

У 1991 році Раут бився і переслідував підозрюваного у зґвалтуванні. За це відділення Міжнародного союзу поліцейських асоціацій у Грінсборо удостоїло йому звання „супергромадянина“.

Попри це він мав проблеми з законом. У 2002 році Раут був заарештований за те, що поклав руку на вогнепальну зброю, коли його зупинила поліція, після чого забарикадувався в офісі. З відкритих джерел відомо про декілька судових справ стосовно Раута, починаючи з 1990-х років. Так, у 2008 році на його рахунках було арештовано близько 32 тис. дол.

В його профілі в LinkedIn вказано, що він володіє компанією з будівництва житла Camp Box на Гавайях. За повідомленням агентства Associated Press, „Раут часто писав у соціальних мережах про війну в Україні та мав вебсайт, на якому намагався зібрати кошти та набрати добровольців для поїз-

(Закінчення на стор. 3)

ПРОПОЗИЦІЇ

Якщо будуть вибори

Ростислав Новоженець

Війна в Україні колись закінчиться – хочеться вірити, що незадовго та й нашою перемогою над зовнішнім ворогом. Скасують воєнний стан і політики займуться улюбленою справою – виборами. Недарма в інформаційному просторі вже почали з'являтися дискусії на цю тему.

Та не потрібно бути великим аналітиком, аби передбачити невдачі для українства результати майбутніх виборів – кардинального оновлення депутатського корпусу, тим паче в краший бік не відбудеться. Так, зміниться відсоток представництва тих чи інших політичних партій, де з'являться нові прізвища, але за духом і настроями депутатство не зрадить багаторічним негативним тенденціям.

Адже після проголошення незалежності Україна не позбулась впливу на внутрішньому рівні кадрів колишньої московської метрополії, які ось уже понад 30 років роз'їдають національний організм молоді держави. Колишня компартійна номенклатура конвертувала втрачену монопольну владу у награвовані капітали й захопила у власність заводи, фабрики, надра, землю, банки тощо. Сьогодні багатьох з цих „колишніх“ вже немає в живих, або вони фізично немічні, та їхню чорну справу продовжують діти та онуки. Ця „п'ята колона“, маючи у розпорядженні ключові ЗМІ, володію-

чи незліченними фінансами й користуючись незмінною підтримкою влади в Україні, виграє будь-які вибори.

Лакмусовим папірцем результатів виборів, зокрема, молодих національних держав таких як Україна, які лише виходять з колоніального стану, вважається національний склад новообраних депутатів, де має домінувати титульний етнос. Водночас у всі роки незалежності ми й надалі спостерігаємо серед депутатів явно занижене представництво українців за національністю порівняно з національним складом населення в державі. Навіть відповідно до чинної Конституції такий стан вважається обмеженням прав за ознаками етнічного походження.

Розірвати це зачароване коло неможливо без революційних змін. Допоки не буде в Україні вирішене „українське питання“ наша держава буде вагітна революціями, війнами та іншими катаклізмами. Наразі на тлі війни з московськими окупантами є сподівання, що все можна ще врегулювати лише змінами до виборчого законодавства.

Виходимо з того, що демократія – це влада народу. В цьому випадку – українського народу. Аби забезпечити владу українського народу в Україні через проведення дійсно демократичних виборів необхідно наступне законодавче врегулювання:

(Закінчення на стор. 16)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Трофеї з Курщини

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У Центральноукраїнському обласному краєзнавчому музеї з'явилися артефакти, здобуті кропивницьким військовим у Курській області. Про це розповів старший науковий співробітник музею Володимир Мороз: „Людина, близька до нашого музею, з позивним „Mars“ під час захоплення Суджі взяла ці трофеї, також він полонив двох російських військових“.

Експонати долучать до постійної виставки „Україна: полум'я війни“.

Військові речі із Курщини. (Фото: Ігор Філіпенко)

Зустрілися Міністер Сибіга і Павло Грод

Учасники зустрічі в Міністерстві закордонних справ України.

КИЇВ. – Міністер закордонних справ України Андрій Сибіга 13 вересня зустрівся з делегацією Світового конгресу українців на чолі з президентом Павлом Гродом, під час якої висловив вдячність СКУ за постійну підтримку Сил оборони України та окреслив основні пріоритети роботи МЗС.

А. Сибіга наголосив, що головна мета залишається незмінною: перемога та всеосяжний, справедливий і тривкий мир, заснований на Формулі миру Президента України Володимира Зеленського.

Міністер поінформував про оновлення політики співпраці держави зі світовим українством і зазначив, що йдеться про стратегічний рівень партнерства: „Ми не ділимо українців на стару чи нову громаду, всі ми – єдине ціле, ми – єдиний механізм“.

Він також зазначив, що МЗС продовжує важливу роботу задля задоволення національно-культурних і мовних потреб українських дітей за кордоном. У тих країнах, де зараз перебуває найбільше українських дітей, мають бути повноцінні українські школи з українською програмою навчання.

„Важливо, щоб і СКУ, і наші громади ставили питання про виділення приміщень, фінансування вчителів, допомагали знаходити додаткові ресурси“, – сказав А. Сибіга.

Також він висловив свою принципову підтримку впровадження множинного громадянства як важливого інструменту збереження зв'язків українців за кордоном зі своєю державою.

П. Грод поінформував про відвідання прифронтових міст України, передачу допомоги військовим і пріоритети найближчої діяльності СКУ, зокрема на напрямі співпраці з новими громадами українців за кордоном.

Укрінформ

Відкриття Пластового року на Тернопільлі

Михайло Михайлинин

БУЧАЧ, Тернопільська область. – Близько 400 пластунів з Тернопільщини зібралися в місті архітектурних пам'яток Бучачі на урочисте відкриття Пластового року. В скавтську організацію прийняли і маленьких українців, які прагнуть зростати і виховуватись в національно-патріотичному дусі, вивчати героїчну історію рідної України, творити благородні вчинки милосердя.

Переможцями у конкурсі „Скарби Бучача“ є бережанські пластуни з виховницею Олею Жеребецькою. А у змаганні „Ліга вмілостей“ переміг пластунський гурток „Бойові котики“ з Шумська. Серед старовинних мурів замку, біля вечірньої ватри пластуни співали українські патріотичні пісні, виготовляли сувеніри для воїнів, проявляли свої навички у військовій та волон-

Під час відкриття Пластового року.

(Закінчення на стор. 13)

Зеленський відреагував...

(Закінчення зі стор. 2)

ки до Києва для участі у боротьбі“. У 2023 році у статті New York Times про американських добровольців, які беруть участь у війні в Україні, він заявив, що відвідав Україну і хотів завербувати афганських солдатів, які втекли від талібів, для участі там у бойових діях. Він навіть пояснив газеті, що плянує перевезти їх, у деяких випадках незаконно, із Пакистану та Ірану до Києва.

„Я готовий прилетіти до Кракова і вирушити до кордону України, щоб стати волонтером, воювати та померти“, – написав він після російського втор-

гнення у лютому 2022 року. В 10-хвилинному відео, опублікованому в червні 2022 року на каналі YouTube видання Newsweek Romania, Р. В. Раут каже, що шкодує, що не зміг вирушити на фронт через відсутність військового досвіду.

За даними NBC News, він зробив кілька „невеликих пожертв до Демократичної платформи зі збору коштів ActBlue, у тому числі у 2019 та 2020 роках на суми від 1 до 25 дол.“.

„В останні роки його пости дають підстави припускати, що він відвернувся від Трампа і висловив підтримку президентів Джо Байдену та віцепрезидентці Камалі Гарріс“, – вказує Associated Press.

Укрінформ, News and Record, NBC News, Associated Press

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Розстріляв два службові авто

ОЛЕШИН, Хмельницька область. – Суд взяв під варту чоловіка, який із автомата розстріляв два службові авто та поранив поліцейського і цивільного. 14 вересня близько 1-ої год. ночі у селі Олешин громади чоловік, який перебував за кермом транспортного засобу в стані алкогольного сп'яніння, з автомата Калашникова випустив 60 набоїв по двох поліцейських автомобілях. Був важко поранений 22-річний працівник поліції. Також поранений кулею пасажир автомобіля порушника. (Укрінформ)

■ Знайшли судно з XIX ст.

ЗАПОРІЖЖЯ. – Судно для днопоглиблювальних робіт, якому більше ста років, багато десятиліть пролежало під водою і було знайдене після обміління Дніпра. Про те, що в одному з районів Запоріжжя у Дніпрі є якась велика знахідка, місцеві рибалки знали давно. Знахідку частково було розкрито минулого року, після того, як російські окупанти 6 червня минулого року росіяни підірвали Каховську ГЕС. Водосховище перестало існувати, вода сильно впала і Дніпро подарував дубове, зроблене з міцних дубових брусів судно, датоване кінцем XIX ст. (Укрінформ)

■ В Криму бракує води

СИМФЕРОПІЛЬ. – У тимчасово окупованому Криму посилюється проблема води – залишилося без корисного об'єму води Тайганське водосховище у Білогірському районі. Воду з водосховища повністю вичерпали, бо стояло завдання забезпечити водою у найвищий курортний сезон населені пункти південно-східного Криму. Тепер мало шансів, що Тайганське водосховище відновиться наступного року, оскільки воно може наповнюватися лише, коли на 80 відс. заповнюється Білогірське водосховище, і вже звідти по каналу самотією йде наповнення Тайганського водосховища. Пересохле дно водосховища заросло колючими бур'янами, яких уникає навіть худоба. По дну вже встигли накатати дороги автомобілі рибалок, що виловлюють останню рибу у водоймі. Враховуючи прогноз про посушливість наступного року, є велика ймовірність, що набрати потрібний рівень води до травня 2025 року водойма не зможе. Російський окупаційний „глава“ Криму Сергій Аксьонов повідомляв, що російська „влада“ тимчасово окупованого Криму плянує побудувати ще два водосховища в Алуштинському та Бахчисарайському районах, але це не вирішить завдання забезпечення водою південно-східного Криму. (Укрінформ)

■ Зріс попит на мотоцикли

КИЇВ. – У серпні 2024 року українці придбали 9.1 тис. мотоциклів, що на 17.5 відс. більше, ніж за аналогічний період минулого року, і на 1.2 відс. більше, ніж було у липні 2024. Такі дані оприлюднив Інститут досліджень авторинку. Серед загальної кількості, 58.5 відс. мотоциклів були новими (імпортованими з-за кордону), кількісно це 5,326 шт. На внутрішньому ринку уклали 2,983 угоди купівлі-продажу мототехніки, що склало 32.8 відс. від загальної кількості. Лише 8.8 відс. мотоциклів були імпортовані вживаними з-за кордону (798 шт.). На внутрішньому ринку серед виробників мототехніки у зазначеному періоді переважали японські марки Honda (382), Yamaha (274) та китайський Lifan (210). В Інституті зазначили, що імпорту мотоциклів з пробігом продовжує триматися на японських марках Honda, Yamaha та Suzuki. Новими в Україні купують в основному мототехніку китайських виробників: у липні вкотре лідерами стали марки Mustang (821), Spark (748) та Lifan (720). Загалом частка китайської продукції складає близько 80 відс. на ринку нових мотоциклів. Впродовж минулого місяця українці придбали понад 1.7 тис. легкових авт, ввезених з Китаю, що на 61 відс. більше, в порівнянні з серпнем 2023 року. (Українська павда)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Лист конгресменів до Байдена

ВАШІНГТОН. – Конгресмени від Демократичної партії закликали президента Джо Байдена прискорити видачу ухвал на експорт скрапленого природного газу до Східної Європи та України. Ініціаторкою звернення була співголова Українського конгресового кокусу в Палаті представників Марсі Каптур. У своєму листі від 13 вересня вона закликає Департамент енергетики „визначити пріоритети та прискорити перегляд проєктів, які забезпечать доставку скрапленого природного газу (СПГ) Україні та іншим східноєвропейським союзникам“. Раніше адміністрація Джо Байдена призупинила цей процес, щоб оцінити, чи задовільно враховується при цьому вплив на клімат. Але нещодавно суд зобов'язав адміністрацію відновити схвалення нових проєктів з експорту газу. У листі йдеться, що „суспільні інтереси також вимагають зважити наскільки експорт СПГ сприяє геополітичній стабільності та служить інтересам нашої національної безпеки. Дедалі більш агресивні дії Росії щодо української інфраструктури, зокрема проти станцій електро- та газопостачання підкреслюють нагальну потребу допомогти Україні. Допомогти у відновленні та відбудові, а також, щоб Україна диверсифікувала та забезпечила свої енергоресурси“. В листі згадується про нещодавнє виділення Білим домом понад 800 млн дол. на енергетичні потреби України. Законодавці кажуть, що це життєво важливе фінансування, яке допоможе „відновити енергетичну інфраструктуру, пошкоджену війною, розширити виробництво електроенергії, привабити інвестиції приватного сектора й захистити енергетичну інфраструктуру України“. Автори документа стверджують, що будь-які затримки з наданням додаткових поставок СПГ в Україну та до східноєвропейських союзників можуть поставити під загрозу європейську енергетичну безпеку та стабільність ринку. „Ми не повинні посилати неоднозначні сигнали нашим союзникам, які хочуть назавжди позбутися своєї залежності від Володимира Путіна. Ми вважаємо, що встановлення пріоритетів і прискорення перегляду проєктів СПГ, які постачатимуться в Україну та Східну Європу, сприятимуть геополітичній стабільності та інтересам національної безпеки США“, – підсумовують законодавці. Крім М. Каптур, лист підписали ще 11 її однопартійців. („Голос Америки“)

■ В Африці годуватимуть людей слонами

ГАРАРЕ, Зімбабве. – Зімбабве й Намібія оголосили 16 вересня про свої плани вирізати сотні слонів та інших диких звірів, щоб нагодувати голодне населення під час поважної посухи в цих країнах. Намібія вже розпочала вбивство понад 700 диких тварин. Тімаше Фараво, представник Управління національними парками й дикою природою сказав, що будуть видані дозволи полювати на 200 слонів в національному парку Гванге. У цьому парку живе понад 45 тис. слонів, але там достатньо природних ресурсів лише для 15 тис. У цілій країні є приблизно 100 тис. слонів, але в національних парках може прокормитися лише половина з них. („Associated Press“)

■ Успішна операція Мосаду

БЕЙРУТ, Ліван. – Ізраїльська розвідувальна агенція Мосад вмістила вибуховий матеріал у 5,000 пейджерів (електронних пристроїв персонального виклику) тайванського виробництва, які замовили собі провідники бойовиків ліванського руху Гезболах. Про це повідомили агенції „Ройтерс“ високопосадовці ліванських служб безпеки. Тисячі цих пристроїв вибухнули 17 вересня, вбивши дев'ять осіб і поранивши майже 3,000, включно з іранським послом в Бейруті. Ізраїльські військові кола не мали коментарів щодо цих вибухів, а провідники Гезболах, яких підтримує Іран, пообіцяли Ізраїлеві відплату. Ці малі пристрої були замовлені весною. Бойовики Гезболах використовували пейджери, щоб не залишати електронних слідів, які успішно використовуює ізраїльська розвідка. Пейджери вибухли, коли їм вислано електронний код. Анонімний посадовець Гезболах сказав, що ці вибухи були „найбільшим порушенням безпеки“, відколи вибухнула війна в Смузі Газа в жовтні 2023 року. („Reuters“)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Школярі співають для ЗСУ

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – Новий навчальний рік у закладах освіти міста розпочався з акції „Замість квітів – пожертви на ЗСУ“. Зібрали в ході акції 154,196 грн. На зібрані гроші плянують придбати дрони, матеріали для плетіння сіток, надати допомогу вчителю та випускникам, котрі зараз на війні. 10-річний Олексій Кашніков продавав власноруч виготовлені патріотичні браслети, а цього літа почав влаштовувати концерти в людних місцях Сміли. Гроші складав на допомогу ЗСУ. До нього приєдналися старші друзі. Патріотичну ініціативу підтримали батьки дітей, котрі придбали для виступів музичну колонку. Обгорнуті у державний прапор юні співаки стали впізнаваними і бажаними не лише для смілян, а й для гостей міста. За літо вони зібрали понад 200 тис. грн, які плянують витратити на автівку для бійців 110-ої бригади.

О. Кашнікова почула керівниця творчого центру Полтавського міського будинку культури, дирек-

Олексій Кашніков (перший ліворуч в першому ряді) з друзями. (Фото: Олександр Вівчарик)

торка благодійного фонду сприяння розвитку культури та підтримки обдарованих дітей та молоді „Горлиця“ Наталія Май, поетеса-піснярка, композиторка і співачка. Олексій їй так сподобався, що вона написала для нього пісню „Україна – джерело“. Невдовзі ця співанка має зазвучати в етері українського радіо.

День міста святкували у Чорткові

Міський голова Чорткова Володимир Шматко (праворуч) і керівник фонду „Покрова Чортків“ о. Андрій Левкович.

Михайло Михайлинин

ЧОРТКІВ, Тернопільська область. – 4 вересня Чорткову виповнилося 502 роки. Святкування Дня міста присвятили героям – захисникам України. З бюджету Чортківської громади додат-

ково виділили 800 тис. грн для допомоги ЗСУ, за які придбають дрони та підтримають одну з військових частин. Міський голова Володимир Шматко подякував воїнам за мужність та відвагу. Також він висловив слова вдячності мешканцям, які у час війни не покидають громаду та Україну.

Почесною відзнакою „За честь і відвагу“ нагородили воїнів Віктора Гальянта, Ярослава Кушика, Дмитра Пашенка. Нагороди від обласної ради отримали ветерани війни Олег Дубовий та Михайло Марфіян. Героям-землякам, які загинули в боях за Україну, присвоєно посмертно звання „Почесний громадянин Чорткова“. Владики провели Молебень за Україну.

Привітання Чорткову передали міста-побратими з Франції, Словенії, Польщі, Латвії, Німеччини, Канади. Мешканці громади вітали міського голову нового міста-побратима Миргорода Сергія Соломаха. Також відтепер Чортків буде співпрацювати для розвитку краю з угорським містом Айка.

На День міста громада отримала цінний вантаж з обладнанням для центральної міської лікарні та двох ліцеїв від приятелів з Німеччини. Завдяки американській організації USAID Ukraine в Чорткові відкрили простір соціально-психологічної підтримки „Дбаю про себе“. Тут зможуть отримати допомогу дорослі та діти, які пережили емоційні стреси та життєві негаразди внаслідок війни.

Також з допомогою Агенства ООН у справах

(Закінчення на стор. 13)

Електрика зі сміттєзвалища

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Сміттєзвалище у Кропивницькому багато років створювало незручності для довколишніх мешканців і залишалося проблемою для влади. Кілька років тому його в оренду взяло товариство „Екостайл“. Нині на сміттєзвалищі вдосконалюють систему дегазації, що була встановлена у 2019 році в результаті ефективної співпраці „Екостайлу“ з інвестором та міською радою.

Для видобутку метану з сміттєзвалища пробурили 65 свердловин, бурять ще 14 нових свердловин. Установка дозволяє небезпечний газ метан перетворювати в електроенергію та попереджає

виникнення пожеж на сміттєзвалищі. Це зменшує об'єми викидів парникових газів та покращує якість повітря.

Також це дасть змогу збільшити виробництво зеленої енергії, яка так необхідна для забезпечення енергетичної безпеки країни. Щодня установка виробляє електроенергію, достатню для життєдіяльності майже тисячі квартир міста. Тільки за вісім місяців цього року установка з дегазації видобула майже півтора мільйона кубічних метрів метану, перетворивши його на електроенергію. Вироблена електроенергія передається в загальну мережу щохвилини і використовується для потреб населення.

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Буданов подякував світовому українству

КИЇВ. – Президент Світового конгресу українців Павло Грод та директор ініціативи „Unite with Ukraine“ Андрій Потічний провели зустріч з очільником Головного управління розвідки України Кирилом Будановим, під час якої сторони підсумували успішні результати співпраці між ГУР та СКУ з лютого 2022 року до вересня 2024 року. Загальна допомога, надана в цей період, склала 72 млн грн (1.75 млн дол.), й суттєво підтримала численні проєкти для зміцнення воєнної розвідки України. К. Буданов подякував світовому українству за підтримку.

„Це війна на виснаження. Маємо зробити все, щоб не дозволити знизити інтенсивність підтримки України“, – наголосив він.

СКУ оголосив про новий пакет допомоги на загальну суму 46 млн грн (1.1 млн дол.). Допомога передбачає передачу критично важливих засобів тактичної медицини – 4,500 індивідуальних аптечок першої допомоги (IFAK), портативні системи подачі кисню Sargos 3000, апарати підігріву крові та розчинів NAR Quantum, 4 тис. турнікетів CAT 7 Gen та багато іншого.

Пакет допомоги, узгоджений з керівником медичних служб розвідки, вже був замовлений й буде доставлений в жовтні 2024 року. Так загальний обсяг внесків СКУ для ГУР зріс до 118 млн грн з початку повномасштабного вторгнення. Ще однією важливою темою обговорення були потенційні внески СКУ та партнерської мережі для Координаційного штабу з питань поводження з військовополоненими під керівництвом генерал-лейтенанта Буданова. Сторони розглянули, яку ключову роль СКУ міг би відігравати у штабі для ефективного повернення українських захисників додому.

П. Грода нагородили медалею „За сприяння воєнній розвідці України“ за значний внесок СКУ для підрозділів воєнної розвідки України. Президент СКУ прийняв нагороду від імені світового українства.

П. Грод здійснив робочу поїздку до Добропілля, Краматорський та Покровський райони на Донеччині, а також Ізюм та Харків, аби передати допомогу українським військовим.

Укрінформ

Відклали показ фільму „Росіяни на війні“

ТОРОНТО. – 13 вересня організатори Міжнародного кінофестивалю в Торонто (TIFF) вирішили призупинити покази фільму „Росіяни на війні“ („Russians At War“) російської документалістики Анастасії Трофимової. Влада України вважає цю стрічку спробою виправдати вторгнення, а численні українські активісти та представники кіноспільноти нагадують, що А. Трофимова в минулому працювала на російський пропагандистський канал RT. У заяві організаторів фестивалю йдеться, що рішення ухвалили через загрози безпеці.

Ще напередодні TIFF стверджував, що не має наміру відмовлятися від демонстрації стрічки, попри протести влади України та демонстрації представників української діаспори біля залів, де

показували „Росіян на війні“.

„Ми виступаємо за право творців художніх творів і працівників культури вільно висловлювати виправдані політичні позиції і виступаємо проти цензури, – йшлося у заяві. – Ми вважаємо, що цей фільм заслужив місце в програмі нашого фестивалю, і ми зобов'язуємося показати його, коли це буде безпечно“.

Генконсул України в Торонто Олег Ніколенко сказав: „Цей проєкт вже завдав значної шкоди репутації фестивалю і дав Росії шанс ще більше підірвати демократію. Ми продовжимо боротися з російською пропагандою в усіх куточках світу, використовуючи всі мирні та законні засоби“.

„BBC News Україна“

Прибули поранені захисники

ОУРЕНЬ, Португалія. – Українська громада в Португалії власними коштами і силами створила заклад для реабілітації захисників України – центр Fenix UAPT, куди вже прибули перші 16 військових. Одночасно тут може перебувати близько 50 людей.

Реабілітаційний центр Fenix UAPT знаходиться поруч із містечком Оурень, що приблизно за 150 кілометрів від Лісбони. Історія його створення розпочалася після початку російського вторгнення, коли вінничанка Ірина Давидовська, яка багато років проживає у Португалії, заснувала асоціацію HELPUA.PT. Першою важливою справою для

нової структури стала організація евакуаційних авіарейсів, якими до Португалії перевозили українців, що рятувалися від війни. Шість таких рейсів відбулися з польського Любліна до Лісбони.

Португальська авіокомпанія виконала їх за дорученням Президента країни Марселу Ребелу де Соузи. Переконати очільника держави у необхідності перевезення біженців вдалося українцю Романові Куртишу, який також давно мешкає у Португалії.

Шість таких рейсів відбулися з польського Любліна до Лісбони.

Укрінформ

Український соловейко Ігор Данилейко

Людмила Островська

КАУНАС, Литва. – Ще один український соловейко, як називають в рідному краї Заслуженого артиста естрадного мистецтва України Ігоря Данилейка, приєднався до культурних дипломатів, які говорять про Україну, оспівують її у віршах та музичних композиціях на найбільших сценах світу. Співак, поет-пісняр, композитор, художник, волонтер з Горошова Чортківського району, що на Тернопільщині, рік тому став студентом литовського університету Вітовта Великого, де опановує академічний оперний вокал.

„Цей університет має понад сторічну історію, – розповів І. Данилейко. – Тут є 10 факультетів і два інститути. Серед них – і моя музична академія. Цей університет дав можливість мені нести у світ

українську пісню, українське слово“.

Коли І. Данилейко навчався в Київському національному університеті культури і мистецтв, а потім в Академії мистецтв ім. Павла Чубинського, був учасником чи не всіх всеукраїнських фестивалів.

Співак-поет має потужний голос і величезний репертуар українських та своїх авторських пісень, багато віршів патріотичної, ліричної, філософської та життєвої тематики.

Тепер йому 23 роки. Незважаючи на молодий вік, він має багато дипломів, подяк, грамот за високий рівень професійної майстерності, за відданість справі, активну культурну, просвітницьку діяльність. Ігор – двічі володар срібного ордену ім.

(Закінчення на стор. 9)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Польща допомогла підришникові

ГАМБУРГ. – Польща допомогла учасникові підришу газопроводу „Північний потік“, який є громадянином України, втекти з Німеччини, ствердила 29 серпня німецька веб-сторінка новин „Der Spiegel“. Учасника попередили про виданий наказ про затримання його в Німеччині. За даними „Der Spiegel“, пізніше українця доставили з Польщі до кордону з Україною автомобілем із дипломатичними номерами українського посольства у Варшаві. Видання називає його ім'я – Володимир Ш. Імовірно, це може бути Володимир Журавльов, про якого раніше писала газета „Вол Стріт Джорнал“. Наприкінці вересня 2022 року було пошкоджено три з чотирьох ниток газопроводів „Північний потік“ і „Північний потік-2“. Магістрала не підлягає відновленню. Розслідування Швеції, Данії та Німеччини показали, що газопроводи були підірвані, але винних не встановлено. Росія у розслідуванні не брала участі. Москва покладає відповідальність за те, що сталося, на США та їхніх союзників. Вашингтон свою причетність заперечує. Влада України якусь причетність до цього відкидає. Видання пише з посиланням на інформацію спецслужб, що 6 липня підозрюваний у диверсії перетнув кордон Польщі та України. Берлін переконаний, що Варшава попередила розшукуваного. За інформацією „Der Spiegel“, польські офіційні кола не планували затримувати українця, а дехто називав його „героєм“. Дії Польщі викликали обурення правоохоронних органів Німеччини, пише видання. (Радіо Свобода)

■ США ознайомилися з пляном Зеленського

ВАШІНГТОН. – США вже ознайомилися з пляном Президента Володимира Зеленського щодо закінчення війни. Про це 17 вересня на пресконференції, присвяченій початку нової 79-ої Генеральної асамблеї ООН, сказала Постійна представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд. „Ми бачили мирний плян президента Зеленського. Ми вважаємо, що він викладає стратегію та плян, які можуть працювати. І нам потрібно побачити як ми можемо сприяти цьому, спілкуючись з усіма главами держав, які будуть у Нью-Йорку. Отже, знову ж таки, ми сподіваємось досягти певного прогресу“, – заявила вона. В. Зеленський повідомив 16 вересня, що Україна визначила необхідні пункти пляну перемоги у війні проти Росії та готова вже наступного тижня представити його союзникам. Плян, за його словами, стане важливим кроком у забезпеченні підтримки на глобальній арені та посиленні міжнародного права. 13 вересня в інтерв'ю телеагенції CNN президент оголосив, що представить цей плян на зустрічі з Президентом США Джоозефом Байденом, яка має відбутися під час відкриття нової Генеральної асамблеї ООН. („Голос Америки“)

■ Кожна країна вирішує щодо допомоги

ЛОНДОН. – Уступаючий Генеральний секретар НАТО Енс Столтенберг 16 вересня в етері лондонського радіо „LBC“ сказав, що вітає розмови щодо використання Україною далекобійних ракет в глибині Росії, але таке рішення мусить приймати кожен союзник окремо. Прем'єр-міністр Великобританії Кір Стармер обговорював цю тему з Президентом США Джо Байденом у Вашингтоні 13 вересня, але вони не оприлюднили з цього приводу жодної офіційної заяви. На запит про можливі відплатні дії Росії, генсек сказав, що „немає у цій війні безризикових варіантів, але я продовжую вірити, що найбільшим ризиком для нас, для Об'єднаного Королівства, для НАТО буде, якщо президент Путін виграє в Україні“. Лондонський щоденник „Гардієн“ 13 вересня написав, що рішення дозволити Україні використовувати далекобійні британські крилаті ракети „Сторм Шедов“ проти Росії вже зроблене, але не буде оголошене. Покликаючись на достовірні джерела, газета написала, що Державний секретар США Ентоні Блінкен і Міністер закордонних справ Великобританії Дейвід Леммі були б не відвідали Президента Володимира Зеленського у Києві 10 вересня, якщо такого рішення не було б зроблено. („Reuters“, „The Guardian“)

Українці за кордоном

Мільйони українців та українців, що виїхали з України за короткий період від 2022 року, докорінно змінили структуру та географію діаспори. Загалом понад 25 млн українців живуть за межами України. Такою численною українська діаспора не була ніколи в історії.

Перші представники української діаспори приїхали до Канади, Австралії, Аргентини, Бразилії тощо ще у XIX ст. Ті, хто поїхав після 2022 року – це п'ята хвиля.

Багато з тих, хто виїхав, повністю загубили своє українство, відмовилися бути українцями. І зараз важливо зберегти українськість у якнайбільшій кількості тих, хто поїхав під час війни, та створювати умови для повоєнного повернення людей до України.

З 2022 року за кордон виїхали 600 тис. дітей шкільного віку. З них 320 тис. беруть участь в українських школах, але половина не бере участі в українській освіті. Без школи і без спілкування діти загублять свою мову та українську ідентичність в суспільстві тієї країни, де живуть. Як наслідок, після завершення війни вся ця родина не повернеться в Україну. Мами вирішать залишатися у новому середовищі, до якого тепер належить дитина. Отже, виникне ще одна хвиля еміграції, бо ті чоловіки, які сьогодні воюють, після війни захочуть об'єднатися зі своєю родиною і для цього будуть змушені виїхати за кордон.

Уряди європейських держав зацікавлені в асиміляції українців, які знайшли у них прихисток. Тому є вимоги, щоб українські діти вчилися мовою країни, де вони живуть.

При цьому представники влади європейської країни говорять політично правильні речі: мовляв, ми хочемо, щоб українці повернулися в Україну і взяли участь у повоєнній відбудові, але поки вони живуть у нас, вони мають почуватися як свої, як вдома. Тому ми й хочемо, щоб вони вчилися нашою мовою, щоб інтегрувалися.

Європейські держави ніколи не вважатимуть своїм завданням збереження українцями своєї ідентичності. Йдеться про ініціативу громади, самих людей.

Українці з дітьми не повинні чекати, щоб хтось їм zorganizував дитячий садок: створіть його самі. Якщо хочете ходити до української церкви, будуйте українську церкву. Є великий потенціал для того, щоб українці за кордоном стали політичною силою. Бути українцями – це не лише збиратися на забори, вбиратися у вишиванки і співати гарні українські пісні. Треба бути політично активними, долучатися до політичних процесів на користь України.

Звісно, чимало українців за кордоном допомагають державі вже зараз. Це і збори пожертв на гуманітарні потреби і на ЗСУ у країнах, де вони живуть. Наразі завдяки цьому вже зібрано мільярди доларів, передано допомогу – від бронешитів до дронів. Також українці за кордоном допомагають політично, нагадують світові про необхідність підтримувати Україну.

Це величезна сила, яку не варто недооцінювати. Бо політики робитимуть те, що від них вимагає суспільство. Необхідно запровадити механізм подвійного або множинного громадянства. Маючи законодавчий дозвіл на множинне громадянство, закордонні українці зможуть приїжджати і служити Україні, працювати на Україну. Водночас важливо і принципово, щоб цей закон не запровадив кілька „сортів“ громадянства. Є багато зрадників, які мають тільки українське громадянство. Натомість серед закордонних українців є багато тих, хто готовий допомогти у відбудові країни.

„Понад 20 мільйонів українців за межами України – це шалений ресурс, який Україна повинна використати“, – вважає президент Світового конгресу українців Павло Грод. Необхідно долучати світове українство до розвитку і життя України.

ІСТОРІЯ

До 35-річчя Народного руху України

Михайло Ратушний,
голова Української всесвітньої
координаційної ради

У газеті „Вечірній Київ“ за 11 квітня 1989 року В'ячеслав Брюховецький, пізніше творець і почесний президент Києво-Могилянської академії писав: „На пропозицію ряду груп з робітничих колективів та академічних інститутів 18 березня 1989 року відбулася нарада представників частини ініціативних груп міста Києва і Київської області, які обстоюють необхідність утворення Народного руху України за перебудову. Всього в нараді взяло участь понад сто осіб, які репрезентували 71 групу підтримки Народного руху.

Обрано Координаційну раду ініціативних груп, в завдання якої входить вивчення зауважень і пропозицій до проекту програми Народного руху України за перебудову; внесення в нього уточнень і поправок; координація діяльності ініціативних груп у Києві і Київській області; налагодження зв'язку з ініціативними групами в інших областях республіки; підготовка до установчого з'їзду Народного руху України за перебудову.

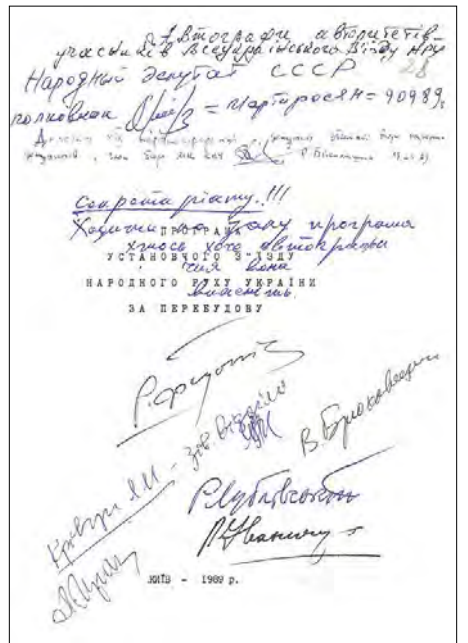
В Координаційну раду входить 40 представників ініціативних груп Києва і області“.

Після закінчення Установчого з'їзду Руху, що тривав три дні в приміщенні Політехнічного інституту, 10 вересня 1989 року делегати і гості вирішили піти до пам'ятника Тарасу Шевченку, що біля червоного корпусу університету. Поки формувалася колона на чолі з новообраними керівництвом, стало помітно що в темних підворотнях хтось пробує сховатися, але так, щоб його зауважили.

То були підрозділи столичної міліції, що всі ці дні з'їзду стояли навколо Політехніки й чекали вказівки. Комуністично-кагебістське керівництво України не хотіло допустити, щоб багатотисячний натовп під синьо-жовтими, а деінде червоночорними знаменами пройшов центральними вулицями столиці. Здавалось, що зіткнення з міліцією не уникнути. Та в останню мить вони розступились, і члени щойно проголошеного Народного руху України, вже не „за Перебудову“, як написали було ще в проекті статуту, вийшли на пряму дорогу до Кобзаря.

У проекті статуту Народного руху України було написано не лише, що він „за перебудову“, але й визнавалася керівна ролія Компартії – проти чого категорично виступала й переважна більшість прихильників організації що творилася та і більшість делегатів Установчого з'їзду.

Двоїстість природи Руху проявлялася в тому, що в одній залі Політехнічного інституту були і Леонід Кравчук – член ЦК Компартії України, секретар з питань ідеології, і Мелетій Семенюк – бандерівець, упівець, на чиєму рахунку був не один ліквідований комуняка. Але обидва вони були українцями, родом з Волині, разом через якихось два роки включились у побудову незалежної Української держави: один в статусі першого всенародно обраного Президента України, інший – в статусі голови обласної

Автографи учасників-авторитетів на обкладинці програми установчого з'їзду Народного руху України за перебудову. Київ, 1989 р.

організації Конгресу українських націоналістів та Волинського братства вояків ОУН-УПА.

Вже у день відкриття стало зрозуміло, що компартійна номенклатура та КГБ не відмовляються взяти під цілковиту контролю першу легальну патріотичну, демократичну та антиімперську організацію, яка творилася.

Це проявилось як через просування своєї агентури в новостворюваний Рух так і в формуванні, якби зараз сказали, фейкових делегацій від регіональних чи, як тоді говорили, крайових організацій НРУ. Їм не вдалось перешкодити проведенню цього з'їзду – то вони вирішили тоді очолити цей процес.

Без сумніву, вирішальну роль в створенні НРУ відіграла українська інтелігенція – насамперед київські літератори. На загал квазіреспубліканському режиму, на чолі з незмінним Щербицьким вдавалось протидіяти будь-яким спробам демократизації, навіть в рамках оголошеної Горбачовим в Москві перебудови.

Під час візиту Горбачова до Києва київським письменникам, ініціаторам створення Руху вдалось поскаржитись на місцеве компартійне керівництво й передати листа, в якому писалось, що в Україні творяться перешкоди зі створення організації, яка ставить за мету підтримати оголошені тим же Горбачовим перебудову і гласність.

Звернення до Горбачова подіяло, бо з'їзд дозволили провести, й присутність в актовому залі Політехніки Л. Кравчука свідчило про своєрідне „благословення керівної і направляючої“. Саме присутність Кравчука на з'їзді тоді, на мій погляд, дозволила йому стати першим Президентом України. Натомість Щербицький, котрий всіма силами перешкоджав проведенню з'їзду, зовсім скоро був усунутий зі своєї посади. Незабаром він помер в урядовій лікарні у Феюфанії, що спричинило навіть хвилю чуток про його самогубство.

Широкий загал проявляв зацікавлення до новостворюваного Руху, вбачаючи в ньому альтернативу до

(Закінчення на стор. 7)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Кінець імперії

Аскольд Лозинський

У ході українсько-російської війни було кілька питань, спровокованих погрозами з боку Кремля. Чи вдасться Росія до ядерної зброї? За яким сценарієм може розвалитися Російська імперія? Що в такому випадку станеться з ядерним арсеналом?

Війна виявила деякі слабкості Росії. Вранці 24 лютого 2022 року, коли Росія вторглася повною силою, багато західних політичних і військових експертів дали Україні тиждень. Це змінилося через два з половиною роки. Росія продовжує гавкати про свою могутність, але її укус значно менший. Фактично, якби Росія воювала відповідно до загальноприйнятих норм міжнародного права, тобто без військових злочинів, нападів на цивільні об'єкти, жінок і дітей, викрадень, згвалтувань і грабежів, її успіх і втрати України були б значно меншими.

Вторгнення України на російську територію важко оцінити, оскільки спротиву не було великого, а місцеве населення виглядає здебільшого миролюбним, не завдаючи великої опозиції, якщо вона взагалі є, але час покаже. Задіяно лише десять тисяч українських військових. Очікується подальше вторгнення в Брянську та Белгородську області. Ракетні та безпілотні удари по воротах Москви наразі незрозумілі, але реальні.

Ніхто не висловить свою думку щодо часових рамок, але багато хто висловить думку про сценарій закінчення війни. Багато в чому це залежить від значної, необмеженої та своєчасної підтримки Заходу. Поки бракує останніх двох факторів. Переважає ще одна умова. Я ніколи не зустрічав в Україні нікого серед політичного чи військового керівництва, який не боїться перемоги Трампа в листопаді.

Подорожуючи Україною, у Києві я зустрівся з колишнім лідером Ліги вільних націй Боляєнь Сиресем, котрого дуже ганьбив Кремль, а нині громадянином України ерзянського походження та одним із головних лідерів ерзянського народу не лише в Україні, де їх понад 30 тисяч, а й ерзянського народу в Мордовії. Ось його розповідь:

“Процес розпаду РФ є неминучим, його можна лише загальмувати чи прискорити. Росія розпадається з початку минулого століття. Більшовики врятували її за рахунок нової ідеї, тотального терору, жорстокої

експлуатації населення. Штучно створений СРСР залишався несталим і розвалився. Зараз ми спостерігаємо чергову спробу врятувати імперію. РФ – це переформатований СРСР, суміш царської Росії та СРСР. Прапор, герб позаминулого століття, державній устрій – із минулого. Головною причиною розпаду СРСР було небажання союзних республік бути у складі СРСР. Зараз „огризок“ могутнього „Союзу“ утримує силою не тільки національні республіки, але й регіони, які не хочуть бути під владою Москви. Це не кожен бачить. Але, чи багато людей передбачали розпад СРСР?

Є ознаки того, що державна система управління напередодні колапсу, який приведе Росію до розтягнутого в часі хаосу з усіма наслідками. Чи може хтось врятувати РФ? Ні! Чи може світ зробити процес розпаду номінально керованим, мінімізувати жертви та втрати? Так! Але, потрібні спільні зусилля світу та сил, зацікавлених у розпаді. В першу чергу це представники поневолених національних та регіональних рухів, які ставлять на меті створення вільних, незалежних, демократичних держав, які бачать себе частинками цивілізованого світу, які розділяють його принципи та цінності. Ці рухи поки що слабкі. В першу чергу тому, що не мають ніякої допомоги від того світу, до якого вони бажають приєднатися. Рухи вже об'єднуються.

Найбільш розвинутою та серйозною є Ліга вільних націй, учасники якої оголосили без'ядерний статус своїх майбутніх держав та вимагають денуклеаризації РФ.

Ядерна могутність РФ викликає сумніви вже зараз. Основна маса цієї зброї була прийнята на озброєння у 1970-1980 роках. Наприклад, продовження терміну експлуатації ракетного комплексу СС-18 (SS-18, Satan) із залученням виробника („Півден-маш“) в останній раз здійснювалася у 2006 році. Що стосується „розповзання“ ядерної зброї після розпаду РФ, то більш за всіх цим лякає саме РФ. Це – не автомат чи гармата, це – складний комплекс, який потребує спеціальних знань, обладнання, умов зберігання, обслуговування та перевезення. Крім того, компоненти сучасної ядерної зброї потрібно час від часу замінювати, а вони дуже специфічні. Тому, маючи добру волю сучасні держави легко це можуть обмежувати”.

Відродження пам'яток у селищі Верхнє Синьовидне

Дуже прошу надрукувати на сторінках „Свободи“ звернення у справі відродження на теренах селища Верхнє Синьовидне Музею ОУН-УПА, Криївки, бібліотеки, Хресної дороги. Це надто важливо, особливо у такий скрутний для України час війни з клятим і ненависним ворогом – Росією.

З усім серцем, тугою про Батьківщину Галина Кавка-Прохна турбується та допомагає Україні з далекої Америки. У Стрию при Благодійному фонді „Рідня“ створено Іменний фонд „Слава Україні“ ім. Галини Кавки-Прохна, починається збір коштів на всю цю справу.

Стефан Худійович

Цього року Україна відзначає 82-гу річницю створення УПА, в підвалини якої лягли 12 лицарів – героїв армії, чий прах покоїться нині в урочищі Альтана, на Золотій горі села Верхнє Синьовидне на Львівщині. Вшануймо полеглих героїв створенням Музею

ОУН-УПА, бібліотеки, криївки, Хресної дороги у селищі Верхнє Синьовидне на Стрийщині посильним фінансовим вкладом.

Звертаюся до сотень земляків та людей доброї волі, що розкидані по всьому світі, до тих, хто любить свою Батьківщину, віддані своєму народові, готовий заради них на жертви і подвиги.

Від оргкомітету

Галина Кавка-Прохна

Company name: БО Фонд Громад Рідня БФ
IBAN Code: UA433052990000026001021013573
Privatbank, Kyiv, Ukraine
Account in JP Morgan Chase Bank, New York: 001-1-000080
Account in Bank of New York Mellon, New York: 890-0085-754
Account in Citibank N.A., New York: 36445343

До 35-річчя...

(Закінчення зі стор. 6)

компартиїної монополії, яка всім остогидла – особливо після приховування правди про страшні наслідки Чорнобильської катастрофи, що сталася в 1986 році, вже в часи проголошеної Москвою перебудови і гласності.

Чорнобильська катастрофа висвітлила для України актуальність не лише екологічної проблематики, але знову актуалізувала необхідність здобуття економічної, господарської та і політичної незалежності від імперської Москви.

Після Установчого з'їзду відбулись події, що сколихнули не лише столицю, а й всю Україну. 18-19 листопада 1989 року сталося повернення в Україну та перепоховання на Байковому кладовищі трун з прахом Стуса, Литвина й Тихого – українських політ'язнів замордованих в комуністичному таборі.

Перед тим, 17-24 вересня, в Чернівцях тиждень проходить Фестиваль „Червона рута“, який став своєрідним вибухом української пісенної культури.

Тоді підхоплений тисячами, після багаторічної заборони, на повний голос зазвучав Національний гімн

„Ще не вмерла Україна“.

21 січня 1990 року відбувався організований та проведений Рухом багатомільйонний „живий ланцюг“ між Києвом і Львовом, присвячений річниці проголошення дня Злуки між УНР і ЗУНР.

Рух вже не могли зупинити КГБ і міліція. Рух ставав масовим і по-справжньому народним.

9 лютого 1990 року Рух було зареєстровано як громадсько-політичну організацію, з набуття ним статусу юридичної особи.

Правда, взяти участь у виборах до Верховної Ради ще УРСР 4 березня 1990 року, рухівцям доводилось або самовисуваннями, або кандидатами від Товариства української мови. А багато так і не змогли зареєструватися. Це був також спосіб протидії й недопущення нової громадсько-політичної сили до влади в Україні.

„Рятуйте Україну, хлопці!“, – так закінчив свій виступ сивий дідусь з Борисполя на велелюдному мітингу, що ми, молоді рухівці Бориспільського району, організували під час встановлення хреста на місці поховання автора Національного гімну України Павла Чубинського в січні 1990 року. Ці слова я сприймав як своєрідний наказ, дороговказ і нашу рухівську програму дій: рятувати Україну в Україні!

Пресфонд „Свободи“ за липень і серпень 2024 року

JULY 2024

\$	NAME	LOCATION
120	Badynskyj, Joseph	Phoenix, AZ
55	Geba, Gregory	Sparta, NJ
50	Stecura, John	Middleburg Hts, OH
45	Wronskyj, Wolodymyr	Greenlawn, NY
25	Rudyk, Andrij	South Windsor, CT
	Sakun, Nina	Hartford, CT
20	Baranowskyj, George	Osprey, FL
	Danysh, Natalia	Greenwich, CT
	Karpenko, Tetiana	Southfield, MI
	Kolody, Areta	Centennial, CO
	Kramarczuk, Wolodymyra	St Anthony, MN
	Mulyk, Jaroslaw	Morristown, NJ

	Poliszczuk, Orest	Ellicott City, MD
	Shcheglov, Nazar	Jackson Heights, NY
	Terlecky, John	Spring Valley, NY
15	Luciw, Wolodymyr & Mary	Reading, PA
10	Gudima, Olga	Parker, CO
	Lobachevsky, Oksana	Somerset, NJ

Total for July 2024: \$535

AUGUST 2024

\$	NAME	LOCATION
125	Lysko, Wolodar & Martha	Cranbury, NJ
120	Pilkiw, Roman & Daria	Toronto, ON
50	Derhak, Martha	W Hartford, CT
	Semuschak, Stefania	Woodside, NY
40	Bamber, Katia	Madison, CT

	Deychakiwsky, Nicholas	Brighton, MI
25	Kalinowski, Alexander	Fredericksburg, VA
	Prokopetz, Sonia	Toronto, ON
20	Babenko, Eugenia	Venice, FL
	Kuncio, Zenovia	Whitestone, NY
	Pikolycky, Gregory	La Jolla, CA
	Stan, William	Boston, MA
	Tymkiw, Stephan	Millersville, MD
15	Awramtchuk-Klim, Iya	West Lafayette, IN
	Balynsky, George	Monroe, NJ
5	Trojan, Nadia	Arlington, MA

Total for August 2024: \$610

Щиро дякуємо всім жертводавцям за підтримку пресфонду „Свободи“

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Місто зустріло чемпіона

Чемпіон після перемоги в Парижі. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – На Паралімпійських іграх 2024 року в Парижі, що проходили з 28 серпня по 8 вересня, Черкащину представили шість спортсменів. Загалом Україна здобула 82 медалі, з яких 22 золоті. Чемпіоном став і Владислав Єпіфанов зі Сміли. Першість він здобув у веслуванні на каное-одиночці. Дистанцію у 200 метрів спортсмен подолав за 47.49 секунди, встановивши паралімпійський рекорд у цій дисципліні.

10 вересня свого героя зустрічала на залізничному вокзалі громадськість міста. Заступник міського голови з гуманітарних питань Тетяна

Карло вручила йому квіти. В. Єпіфанов не має лівої ноги, проте, як бачимо, живе повнокровним життям, і прославляє Україну в спорті.

„Мені лише 25 років, – говорив він у Смілі, – тож розраховую ще принаймні на пару олімпійських медалей“. У це вірить і перший тренер Юрій Кириленко, який побачив фізично обдарованого хлопця під час гри у футбол і розгледів у ньому майбутнього видатного веслувальника.

До золотої медалі В. Єпіфанова додалася грошова допомога від Черкаської обласної військової адміністрації. Йому вручили 150 тис. грн. По 50 тис. грн отримали бронзові

(Закінчення на стор. 14)

Провели фестиваль „Разом до перемоги“

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ. – У замку Державного історико-архітектурного заповідника провели фестиваль „Разом до перемоги“, присвячений 33-ій річниці Незалежності України.

Українська майстриня і громадська діячка Оксана Муравльова з Краматорська представила „Квіткову мапу України“, яку вона створила разом з переселенцями та мешканцями Бережанської громади, щоб усім показати, яка гарна і мальовнича Україна, незважаючи на ракетні

Красу української пісні дарує бандуристка Романна Білоус.

Міський голова Ростислав Бортник і організаторка виставки Олена Сухоцька.

обстріли, зруйновані українські міста і села.

До Бережан завітала членкиня Національної спілки майстрів народного-прикладного мистецтва України Олена Сухоцька з Києва, яка є організаторкою і надхненницею мистецької виставки „Перехрестя поколінь“. Цей проєкт вона присвятила своєму

(Закінчення на стор. 14)

EFFECTIVE 05/15/2024

Let your retirement **BLOOM!**

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR	5.50%*	2ND YEAR 5.00%
7 YEAR	5.75%*	2ND YEAR 5.00%
9 YEAR	8.00%*	4.00%

* FIRST YEAR RATE.

MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

4.00%*

* LIFE OPTION, OR FIXED PERIOD OF 10 YEARS OR LONGER.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

3-YEAR	5.00%	5-YEAR	5.00%
--------	-------	--------	-------

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

NEW HIGHER RENEWAL RATE!

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

1894

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

Нові виклики для продовольчої безпеки

Тарас Гаюн

У світі стрімко зростає кількість людей, які страждають від голоду. Вже сьогодні кожна 11-та людина на планеті недоїдає. В умовах, коли гуманітарна та продовольча кризи торкаються мільйонів людей, дії Росії посилюють ситуацію, створюючи додаткові загрози для стабільності у світі.

12 вересня 2024 року російські війська здійснили черговий акт агресії, завдавши ракетного удару по цивільному судну, яке перевозило українське зерно до Єгипту. Напад стався відразу після виходу судна з українських територіальних вод, що ставить під сумнів безпеку постачання життєво важливого продовольства

до цього регіону.

Ця атака стала останнім прикладом використання Росією тактики морського терору. Від початку повномасштабного вторгнення в Україну Росія заблокувала українські порти на Чорному морі, перешкоджаючи експорту зерна та інших продуктів харчування. Більше того, Росія продовжує використовувати викрадене українське зерно для своїх потреб: нещодавно два російські судна відправили вкрадене зерно з окупованих Феодосії та Севастополя до Єгипту.

Подібні дії становлять серйозну загрозу для глобальної продовольчої безпеки. В умовах, коли понад 400 млн людей у всьому світі залежать від українського експорту продо-

вольства, блокада Росією Чорного моря та регулярні атаки на інфраструктуру призвели до різкого зростання цін на продовольство та загострення дефіциту в країнах Африки, Азії та інших регіонах.

Україна, незважаючи на всі загрози, продовжує свої зусилля щодо забезпечення глобальної продовольчої безпеки. У 2023-2024 роках Україна експортувала близько 70 млн тонн зерна, олійних культур та олії. В рамках програми „Зерно з України” постачання вже дозволило забезпечити продовольством 8 млн людей у Сомалі, Етіопії, Кенії, Ємені та інших країнах. Однак вихід Росії з Чорноморської зернової ініціативи у липні 2023 року та наступні атаки на порти призвели до знищення понад

300 тис. тонн зерна та скорочення експорту на мільйони тонн.

Поки Захід продовжує роздумувати, чи варто дати Україні дозвіл на використання далекобійної зброї для ударів по військових аеродромах та інших стратегічних об'єктах у Росії, Москва продовжує свої агресивні дії, загрожуючи миру та продовольчій безпеці. Затримка у прийнятті рішень лише посилює наслідки російської агресії, ставлячи під загрозу життя мільйонів людей. Якщо світова спільнота прагне стабільності та безпеки, необхідно негайно надати Україні всю необхідну підтримку, включаючи дозвіл на удари по військових цілях у Росії, щоб зупинити поширення глобальних загроз, що створюються Кремлем.

Український соловейко...

(Закінчення зі стор. 5)

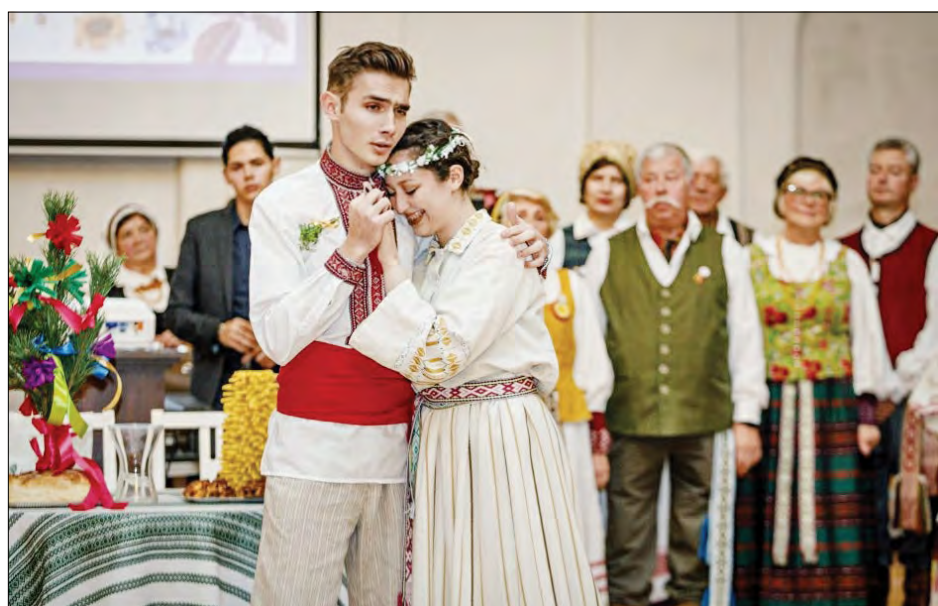
Квітки Цісик „Срібна квітка”, має подяку Верховної Ради України за участь у всеукраїнському творчому марафоні „Мистецтво єднає Україну”. У 2023 році співак став лавреатом Міжконтинентального радіофестивалю української пісні „Співай рідною” на радіо „Ethno FM”, що відбувається в Каліфорнії. Нагороджений міжнародною премією „Культурна дипломатія”. Як поет, відзначений Гран-прі на Міжнародному конкурсі „Тарас Шевченко єднає народи” в номінації „Авторська поезія”. Таку ж нагороду він має і на XXIV Загальнонаціональному конкурсі-фестивалі „Українська мова – мова єднання” за літературно-художнє видання поезії „Ми духом вольності повстали”. За це видання має нагороду від Національної спілки журналістів України – диплом „Золота строка”. Важливими, за словами молодого артиста, є подяки Благодійного фонду „Серця свободи” за активну громадянську позицію і участь у благодійному заході для збору коштів на дрони для 105-ої окремої бригади територіальної оборони ЗСУ, від волонтерської громадської організації „Десантно-козацький рій”, що в Тернополі, де він неодноразово брав участь у благодійних концертах та їздив на передову з волонтерськими вантажами, читав воїнам поезію і виконував свої пісні.

Співак дав багато благодійних кон-

цертів на підтримку України в Німеччині, Румунії, Польщі, Естонії, Латвії. На підтримку ЗСУ брав участь в концертах та акціях у Вільнюсі, Казлуруді, Каунасі, Таураге, Клайпеді, представляв Україну на традиційному фестивалі литовських національних громад „Сад культур – 2023”.

„В роковини вторгнення Росії у Вільнюсі був марш і концерт на підтримку України, в яких я взяв участь із піснями „Дивлюсь я на небо” та „Чом, чом, земле моя”. Концерт став частиною кампанії „Radaom-24”, у рамках якої у Литві збирають кошти на відправку обладнання литовського виробництва українським військовим. А на литовсько-українському етнографічному вечорі я був у ролі нареченого у театралізованій постановці литовсько-українського весілля. Такого розмаїття традицій і звичаїв, як у нас, мабуть, немає в цілому світі, – каже І. Данилейко. – Потім був мій сольний концерт „Україна в моєму серці”. Програма включала в себе авторську поезію та українські народні пісні. За підтримки Посольства України в Литві та української діаспори в будинку-музеї М. К. Чюрльоніса в Друскінінці відбувся захід, присвячений Лесі Українці та М. К. Чюрльонісу, де я виконував українські народні пісні й декламував власну патріотичну поезію. У Центральній спілці українців Німеччини в Берліні на концерті для підтримки України виконував українську клясику. Україна завжди у моєму серці, незважаючи на те, що я за її межами”.

На велелюдному концерті з нагоди

Ігор Данилейко і Софія Шустенко – сцена із литовсько-українського весілля.

Дня Незалежності Литви, співак виконав гімн України з пагорбів Каунасу. Також брав участь в міжнародному форумі Університету Вітовта Великого, на якому Президент Литви Гітанас Науседа та Президент Польщі Анджей Дуда обговорювали європейські виклики та членство України в ЄС. Як представник української культури та мистецтва взяв участь у міжнародній конференції Балто-Чорноморського регіону у „Bistrampolio dvaras”. Ігор брав участь в акції Карітас „Ділімося добром”, виступав у Каунасі на Міжнародному турнірі з гандболу Литви, у Вільнюсі в ювілейному заході „35 років у колі друзів” з центральною українською громадою Литви, в Друскінінці брав участь у заході „Подорож до Рай-

гарда” з Союзом українок Литви. Ігор співає арії українською, литовською, німецькою, італійською, польською мовами.

Минулого року в Україні Ігор видав першу поетичну збірку „Ми духом вольності повстали”. Презентація відбулася і в Литві. Зараз готується до друку книжка віршів у перекладі на литовську мову.

„Твої вірші такі проникливі і довірливі як сповідь, торкаються душі”, – кажу я, гортаючи збірку.

„А я таку мету і ставив перед собою. Хотілося в цей складний воєнний час пронизати читачів духом довіри. Може й не кожен побачить моє оголене серце, яке шукає шляху в сонячний день із свічкою, намацуючи дорогу в майбутнє. Мене турбує час у своєму розвитку, сила долі, можливості людини, вічність на потужному інтуїтивно-емоційному рівні”.

Ігор читає свої вірші. Я слухаю і боюся перебити його, щоб не перервати потоку одкровення.

*Колоситься під небом голубим,
Доспіле жито, кров'ю зацвітає.
Розходиться на полі сірий дим,
І слізьми матерів усе змиває.*

Ігор каже: „Хочу, щоб світ знав про Україну з перших уст. Адже після наших виступів відбуваються розмови про те, чого ми потребуємо і за що ми воюємо сьогодні. Ми мусимо доносити світові нашу першочергову ідею про те, що Україна повинна бути. І ми не одні в цьому стремлінні, а об'єднані одним фронтом, як на своїй землі, так і в світі з людьми доброї волі”.

Ігор Данилейко, Президент Литви Гітанас Науседа та перша леді Діана Науседене.

Картини до виставки готові.

THIS PAID ADVERTISEMENT DOES NOT NECESSARILY REFLECT THE VIEWS AND POSITION OF THIS PUBLICATION

“This is genius. Putin declares a big portion of the Ukraine ... as independent. Oh, that’s wonderful. He used the word ‘independent’ and ‘we’re gonna go out and we’re gonna go in and we’re gonna help keep peace.’ You gotta say that’s pretty savvy.”

DONALD TRUMP, Republican candidate for U.S. President,
“The Clay Travis and Buck Sexton Show” February 22, 2022

“I gotta be honest with you. I don’t really care what happens to Ukraine one way or another.”

JD VANCE, Business Insider, February 2022

“We’re getting easily half a trillion dollars in the hole for the Ukraine conflict by the time this is done ... Why? So that one of Zelensky’s ministers can buy a bigger yacht? Kiss my ass ...”

JD VANCE, Steve Bannon podcast, December 2023

“I would encourage Russia “to do whatever the hell they want” to any NATO member country that does not meet spending guidelines. “I said ‘Everybody’s gonna pay ... If you don’t pay, no, I won’t protect you.’”

DONALD TRUMP, at a campaign rally, February 2024

MAGA Members of Congress, for more than six months, delayed \$61 billion of essential aid to Ukraine. Then, during the final vote in April 2024, JD VANCE VOTED “NAY!” AND LED SENATE EFFORTS OPPOSING THE AID!

A vote for Donald Trump & JD Vance is a vote against Ukraine.

THIS PAID ADVERTISEMENT DOES NOT NECESSARILY REFLECT THE VIEWS AND POSITION OF THIS PUBLICATION

“In our nation’s 248 year history, there has never been an individual who is a greater threat to our republic than Donald Trump ... he can never be trusted with power again ... That is why I will be casting my vote for Vice President Kamala Harris.”

DICK CHENEY, former Vice President

“A person who admires autocrats and murderous dictators. A person that has nothing but contempt for our democratic institutions, our Constitution, and the rule of law.”

GENERAL JOHN KELLY, former
Trump White House Chief of Staff

“He shouldn’t be anywhere near the Oval Office.”

BILL BARR, former Trump Attorney General

“After over a year in this job, I cannot understand Putin’s hold on Trump.”

H.R. McMASTER, former
Trump National Security Advisor

“There will be celebrations in the Kremlin if Trump is elected ... Putin thinks that he is an easy mark.”

JOHN BOLTON, former Trump National Security Advisor

“As a conservative who has thought deeply about this ... about the danger Donald Trump poses ... I will be voting for Kamala Harris.”

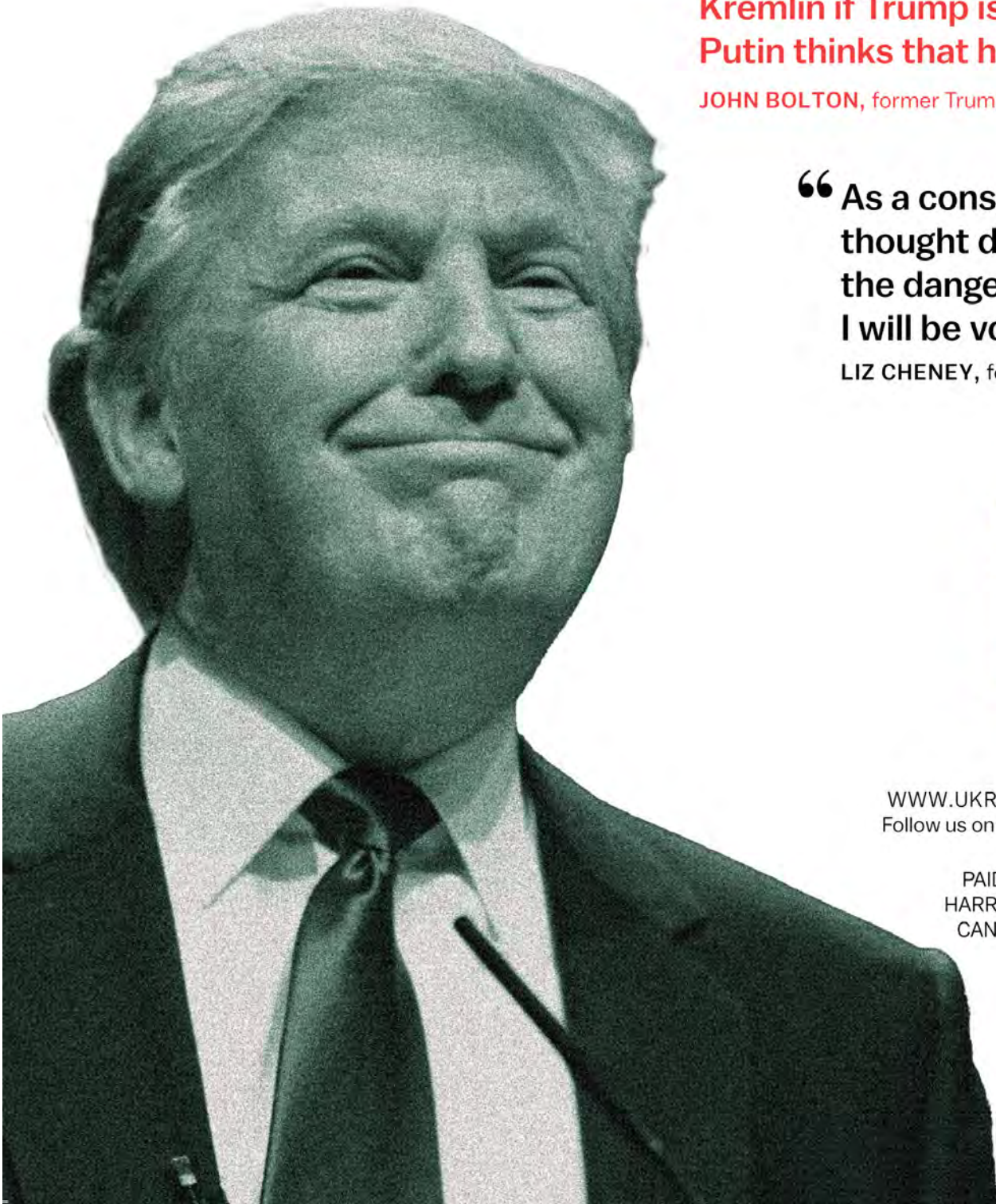
LIZ CHENEY, former Congresswoman

**UKRAINIAN
AMERICANS *for*
HARRIS
WALZ**

WWW.UKRAINIANAMERICANSFORHARRISWALZ.COM
Follow us on Facebook: @UkrainianAmericansforHarrisWalz

PAID FOR BY UKRAINIAN AMERICANS FOR
HARRIS-WALZ AND NOT AUTHORIZED BY ANY
CANDIDATE OR CANDIDATE'S COMMITTEE.

Photo credit: Gage Skidmore at Flickr CC

ІНТЕРВ'Ю

Благодійна тура Антонії Цвід

Людмила Островська

РІЄКА, Хорватія. – Уже півтора року Антонія Цвід – відома українська письменниця, перекладачка, шевченкознавиця, волонтерка, авторка 20 різножанрових книг, амбасадор української культури в світі, очільниця відділу по роботі з письменниками діаспори товариства „Україна-світ“, членкиня Національної спілки письменників України, Товариства „Просвіта“, Міжнародного руху „Poetas del Mundo“, Центральної спілки українців Німеччини (ЦСУН) в Берліні, здійснює свій проєкт „Благодійна тура Європою на підтримку України“, презентуючи книгу „Таємниці Тараса Шевченка. Неймовірні історії кохання“, а також „Театр одного поета“. Нещодавно А. Цвід за презентовану книгу отримала Народну премію імені Т. Шевченка. Вона – володарка Міжнародних літературних нагород, серед яких німецько-французька ім. Антуана де Сент-Екзюпері. Торік за творчу діяльність в Німеччині відзначена „Золотим дипломом“. За міжнародну добродію діяльність від Асоціації мистців у Києві отримала звання волонтера з медалею та посвідченням. А нещодавно – нагороду від Асоціації „Ukraina Unita APS in Roma“ в Римі.

Презентована книга минулоріч побачила світ у львівському видавництві „Піраміда“. Це видання є своєрідним продовженням її трилогії, яка об'єднує романи „Возлюбленик муз і грацій“, „І темні ночі... і ласки дівочі“ та „Як русалки місяць ловлять“. Під час європейського тури відбулося

багато зустрічей з українськими колективами в Берліні, Парижі, Будапешті, Атенах, Празі, Римі, Венеції, Болоньї, Анконі, Гданську, Відні та в інших містах Європи. Наразі імпреза письменниці відбулася в Хорватії, у місті Рієка. Між зустрічами письменниця дала інтерв'ю для читачів газети „Свобода“.

– Перша моя творча участь у роботі Світового конгресу України (СКУ) відбулася у Львові 2017 року, коли вийшла книга про Тараса Шевченка „Возлюбленик муз і грацій“. Тоді ж романи розлетілися різними континентами і потрапили на полиці українців 20 країн світу. Презентувала нове видання у травні 2023 року на 14 з'їзді Європейського конгресу українців (ЕКУ) в Берліні на запрошення його керівників Романа Рейчинця та Ярослави Гортяні. Це був стартовий майданчик для проєкту. Нині за межами своєї Батьківщини опинилося майже 20 мільйонів українців. З початком війни я перебувала в певному ступорі, бо мій будинок теж постраждав, а цього річ, того чорного дня, коли було зруйновано „Охматдит“, він постраждав втретє, зруйнований дах затягнули плівкою над моїм останнім поверхом. Мені не давало спокою запитання, що я можу зробити в ці часи лихоліття для рідного народу? Я можу проводити благодійні презентації своїх книжок на підтримку наших воїнів, принаймні тих, які перебувають у госпіталях за кордоном. Відразу я вручила кошти пораненим бійцям на конференції, зорганізованій в червні 2024 року президентом СКУ Павлом Гродом, ЦСУН і її очільницею Л. Млош в Берліні. Решту – 150 бригаді на фронт на прохання про допомогу бійця Дмитра Ляхевича. Я написала вірші й поеми про війну.

– Ви отримали народну Шевченківську премію за книжку „Таємниці Тараса Шевченка“. Як сприймають це дослідження українці за кордоном?

– Це видання є підмурком для майже завершеної серії моїх романів, що постали на основі трилогії „Возлюбленик муз і грацій“, яка була номінована на Національну премію ім. Т. Шевченка у 2017 році і допомогла мені стати володаркою Гран-прі Міжнародного літературно-мистецького конкурсу „Тарас Шевченко єднає народи“. Я збрала й проаналізувала останні версії та відкриття сучасних шевченкознавців, яких не знайти в

Антонія Цвід (за столом) з українцями Анкони в Італії.

жодному архіві. А головне, мені вдалося відкрити таємні родинні реліквії Михайла Байдакова, які засвідчують, що дівчина, з якою О. Афанасьєв-Чужбинський зустрів Т. Шевченка на Лаврських пагорбах і котрою давно цікавляться шевченкознавці, була нареченою поета, вихованкою сєднівських Лизогубів – Марія Стадніченко. Люди прагнуть знати правду про духовного батька нації, з іменем якого українські воїни нині захищають Україну. Саме це й зацікавило українські громади в різних країнах.

– А як сприймають емігранти ваші презентації?

– Ведуча моїх трьох презентацій у Римі, поетка Світлана Нікітенко писала так: „Багатогранна творчість, артистичність, уміння тримати публіку і стовідсоткова віддача – так можна охарактеризувати виступи мисткині слова Антонії Цвід. Що може бути цікавішим, як довідатися із вуст самої дослідниці про те, як народжується твір і як відкриваються таємниці? То є чисто театр одного актора!“. У Хорватії моя імпреза відбулася в місті Рієка на запрошення культурно-просвітницького товариства „Дніпро-Рієка“, зокрема її очільниці народної артистки України, примадонни хорватсько-української сцени Ольги Камінської. Сама ж примадонна взяла участь як співачка, виконавши кілька українських пісень. Я презентувала не лише книжку, а й свій „Театр одного поета“, читаючи свої вірші як воєнної тематики, так і любовну та філософсько-еротичну лірику. Ще з перших моїх книг українські і європейські літературознавці назвали мене фундаторкою нового напрямку в сучасній європейській ліриці – філософсько-еротичного. Навіть вийшла антологія в Польщі „Перли лірики європейської“, де я, тоді ще молода поетка, авторка трьох книжок, опинилася єдиною з „живих“ в когорті таких поетів, як Сапфо, Петрарка, Байрон, Гете, Гейне, Аполінер. Хочеться, щоб ми повернулися до звичайного життя, без сирен тривоги і атак загарбника. Щоб лірична поезія панувала в світі.

У планах на цю осінь – три міста в західній Німеччині, імпрези в Австрії, Швейцарії, маю офіційне запрошення в США в штат Огайо і в Чикаго.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

– За час добродію тури Європою, що залишить слід у ваших наступних есеях?

– Україна і Київ займають чільне місце в рамках благодійного проєкту. З нагоди 33-ої річниці відновленої Незалежності України мені вручено Народну премію імені Т. Шевченка. Київська організація Товариства „Просвіта“, зокрема її голова народний артист України Кирило Стеценко, організували мій бенедіс в Київському театрі „Сузір'я“, у справжньому сузір'ї українських талантів – народних артисток України Галини Яблонської, Кирила Стеценка, Світлани Мирводи, заслужених артисток України Ірини Персанової, Тетяни Негрій, заслуженої артистки естрадного мистецтва України Лесі Королік, яка виступила з прем'єрою пісні на мої слова і музику С. Новохацького „Не стріляйте – летять журавлі“. К. Стеценко виступив не лише як організатор події, а також як ведучий вечора в співпраці з науковицею Ольгою Хоодацькою, а також як артист – скрипаль-віртуоз.

Лишилися незабутні враження і від закордонних зустрічей. Завдяки Світлані Нікітенко та її чоловікові Франкові, а також люб'язним римським українцям Лесі Вусик, Оксані й Андрію Степановим вдалося оглянути чимало пам'яток Риму.

Запам'яталася моя імпреза в Атенах на запрошення місцевої громади українців при греко-католицькій церкві св. Миколая – настоятеля о. Ігоря та очільниці громади Оксани Киценюк-Реваги. Вперше виступати в церкві – це особлива відповідальність! Взяла також участь у мистецькому ярмарку при церкві на користь українського війська. Об'єднуймося, українці всього світу навколо України і Т. Шевченка і тоді ми – непереможні!

Книжка „Таємниці Тараса Шевченка. Неймовірні історії кохання“.

DNIPRO LLC.

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУДрукарня
COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Фестиваль у Вашінґоні

На фестивалі у Вашінґоні. ((Фото: Оксана Маркарова))

ВАШІНґТОН. – На території Українського православного собору св. Андрія у столиці США відбувся 21-ий щорічний Український фестиваль – свято єдності та української культури. Про це повідомила Посол України в США Оксана Маркарова, яка разом з родиною та колегами долучилася до фестивалю. За її словами, цього року Посольство України в США завдяки сприянню Міністерства закордонних справ України підтримало участь у фестивалі відомих українських виконавців – переможницю конкурсу „Червона рута” 1997 року Катю Чилі та бандуриста, засновника гурту „Шпильасті кобзарі” Ярослава Джуся.

Посол подякувала о. Володимир

Стеляку, Марті Софінеті та всім волонтерам і парафіянам церкви за організацію цієї культурної події. Також О. Маркарова вручила М. Софінеті нагороду від Президента України Володимира Зеленського – відзнаку „Золоте серце”.

„Вдячна сенатору Chris Van Hollen за постійну підтримку спільноти та за долучення до фестивалю, Kevin Mack, який від імені сенатора Ben Cardin привітав гостей та Michael Lore, який представляв губернатора штату Меріленд і керівництво військової бази Andrews, Kevin Covert з родиною і всім друзям з U.S. Department of State та The United States Department of Justice, які приєдналися до важливої події”, – подякувала вона.

День міста...

(Закінчення зі стор. 4)

біженців, благодійного фонду „Рокада” та отриманому гранту 100 тис. дол. у громаді відкрили сучасний культурний центр для молоді. Юна патріотка і волонтерка Марія Пісоцька плела і продавала браслети, а зароблені 10,700 грн спрямувала на благо Національної гвардії України. Дівчинка є родом з Криму, через окупацію з родиною переїхала до Чорткова.

Благодійний фонд „Покрова Чортків” провів аукціон для підтримки ЗСУ. Серед лотів були артилерійські тубуси з намальованими портретами Героїв України. Під час аукціону зібрали 403 тис. грн для придбання автомобілів захисникам з Чортківської громади.

Юна патріотка Марія Пісоцька.

Відкриття...

(Закінчення зі стор. 3)

терській справі, ділились спогадами з літніх таборів. На благодійній ярмарці зібрали 27 тис. грн на автомобіль для 14-ої бригади ЗСУ.

Недавно пластуни були учасниками духовного фестивалю в Бережанах, на якому зібрали 104 тис. грн на потреби воїнів. Також вони провели тематичну зустріч про генерал-хорунжого УПА Романа Шухевича, який заснував курінь „Чорноморці”, захоплювався мандрівками на човні по річках. Дотепер на Дністрі зберігся дерев'яний хрест, де знаходився морський табір з комендантом Р. Шухевичем.

Також українські пластуни разом з дітьми із регіонів, які найбільше

постраждали від війни, взяли участь у таборі „Дирижабль Джоуля”, який матеріально підтримує Злучений український американський допомоговий комітет (ЗУАДК). Разом з організаторами і виховниками Аллою Соколовською, Юрком Куликом, Юлією Щудлак, парамедиком Ігорем Свірським та іншими наставниками здійснили цікаві екскурсії в Центр науки, у найглибшу печеру „Опільська”, природний заповідник села Гутисько.

Для учасників табору провели заняття з моделювання, робототехніки, з основ першої домедичної допомоги, спортові змагання, зустрічі з молоддю із Краматорська. У символічних сердечках, квітутих віночках та щасливих усмішках діти передали щиру подяку американським благодійникам.

ПРОВАДИМО. ЗЦІЛЮЄМО. ГОТУЄМОСЯ ДО ПЕРЕМОГИ.

Приятелі та Фундація УКУ запрошують Вас підтримати наші добродійні бенкети восени 2024 року

ЧИКАГО

21-ИЙ БЕНКЕТ НА ПІДТРИМКУ УКУ

Неділя, 27 жовтня 2024 року

Tully Hall, St. Ignatius College Prep
1076 Roosevelt Rd Chicago, IL 60608

Відскануйте код, щоб придбати квитки

НЬЮ-ЙОРК

21-ИЙ БЛАГОДІЙНИЙ ОБІД НА ПІДТРИМКУ УКУ

Неділя, 3 листопада 2024 року

The University Club of New York
1 W 54th St New York, NY 10019

Відскануйте код, щоб придбати квитки

З питаннями щодо цих подій та різних можливостей спонсорства звертайтеся, будь-ласка, до Оксани Кромлі за телефоном: 773.235.8462 або на електронну адресу: ocromley@ucufoundation.org

Додаткову інформацію про події можна знайти на веб-сторінці Фундації: www.UCUFoundation.org

Reporting and Benefit Events 2024

UKRAINIAN CATHOLIC ARCHEPARCHY of PHILADELPHIA

Engaging Our Core

Saturday, October 5 | 5:30PM

Cathedral Hall

830 N Franklin St

Philadelphia, PA 19123

Get your ticket [HERE](#)

New Jersey in Focus

Sunday, October 20 | 2:00PM

UACCNJ |

60 N Jefferson Rd

Whippany, NJ

Get your ticket [HERE](#)

Unable to attend? Support the with a donation.

Questions? Need assistance? Contact us at 215.627.0143 or fundraiser2024@ukrcatholic.org

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Гурт „Кам'яний гість“ допомагає сиротам

Світлана Глаз

КИЇВ. – На початку вересня в залі клубу „Docke-G pub“ відбувся благодійний концерт „Unplugged“ гурту „Кам'яний гість“, який нещодавно відзначив 26-річчя колективу. На концерті збирали кошти для дітей, які залишилися без батьків через вторгнення Росії в Україну і війну, що триває вже два з половиною роки. Організатори та виконавці влаштували конкурс і вручили подарунки найактивнішим жертводавцям. Три перші нагороди Юлія Захарченко та Андрій Ергард.

Одним з організаторів цього благодійного концерту, як і самого колективу „Кам'яний гість“ є український музикант, фотограф, волонтер, співак, автор пісень Юрій Верес, який разом з Генадієм Барабашем в 1998 році створив музичний рок-колектив. За цей час гурт видав п'ять альбомів, дав багато концертів, став учасником різних фестивалів. Ю. Верес є автором майже всіх перекладів пісень з проекту „Клясика року в українському стилі“, в якому українською мовою звучать переспіви легендарних рок-гуртів The Beatles, Queen, Pink Floyd, The Rolling Stones та інших.

Від початку війни в Україні Ю. Верес їздить прифронтовими містами, зруйнованими населеними пунктами та фіксує наслідки російської збройної агресії проти України. Він – призер 9-го Міжнародного конкурсу репортерської фотографії „Life Press Photo 2023“. Говоримо з Юрієм про репертуар гурту, його минуле і плани

на майбутнє.

„Щодо назви гурту, то вона з'явилася не відразу, – розповідає Ю. Верес. – Одного вечора ми зібралися разом та почали пропонувати різні слова та словосполучення, все що спадало на думку. Хтось запропонував „Кам'яний гість“. Я відчув: це саме те, що потрібно. У цьому словосполученні є якась особлива енергетика. Мені сподобалася теплота звучання, загадковість, ніби натяк на каміння як асоціацію зі словом рок – „скеля“ у перекладі з англійської. За 26 років існування гурту з його назвою траплялося чимало курйозів. Її постійно плутали – то на афішах, то у прямих етерах на радіо, то користувачі напишуть з помилками в інтернеті, то блогери у своїх писаннях. Спочатку це дратувало, а потім почало бавити, і я став записувати кожну переплутану назву. Ось деякі з них: кам'яний хвіст, кам'яний кіт, кам'яний вітер, кам'яний хист, кам'яна злість, камерний гість, кам'яний ліс, кам'яний ніс, кам'яний міст, каяний біс, полум'яний гість. Цікаво тепер згадувати. Перший концерт відбувся у 1999 році в актовій залі одного з навчальних закладів Києва. Тоді ми виконали кілька власних пісень версією на пісню „Stairway to Heaven“ гурту „Led Zeppelin“.

За роки творчої роботи Ю. Верес, гітарист Віктор Чернецький, флейтист Амадей Ротбарт, барабанщик Сергій Спатарь, басист Валерій Луценко спільно створили та зіграли чимало композицій.

„Всі пісні мого авторства, аранжування робимо разом, – розповідає Ю.

Гурт „Кам'яний гість“ під час благодійного концерту.

Верес. – У репертуарі „Кам'яного гостя“ зазвучать пісні всіх наших музикантів. Також я є автором перекладів з нашого проекту „Клясика року в українському стилі“, у якому пісні світових рок-легенд 1960-1980-их років виконуються українською мовою та у нових аранжуваннях. Ми видали два аудіоальбоми таких переспівів. Репертуар практично не змінився, але починаючи з 2014 року тема війни є основною на наших концертах. Тепер наші виступи благодійні. Починаючи з 2022 року їх було близько 20-ти. Крім допомоги дітям, збирали кошти на кісткові імпланти для поранених, на аптечки та тактичну медицину, на військове обладнання для ЗСУ“.

Незвично тепла та бадьора атмосфера була на недавньому концерті. Заля „Docke-G pub“ була заповнена

вщент! Серед гостей на сцені з нами виступили учасник бойових дій Андрій Козаченко, який зіграв на дрибллі „Блюз мольфара“, а також громадська діячка Марина Богун, яка заспівала пісню „В моїх снах“. Взагалі, за 26 років творчої діяльності було 150 концертів – на сцені Майдану під час Революції Гідності, наприкінці 2013 року, а також радіо-концерт в прямому етері в Будинку звукозапису Українського радіо. „Це історія України та історія нашого колективу. Ми разом її творимо, боремося за незалежність України, молимося за перемогу. Зараз в Україні складно щось плянувати на довгу дистанцію. Ми живемо тут і зараз, дякуючи за кожен день, бо будь-яка мить може бути останньою. Ми прагнемо, щоб ворог якнайшвидше пішов з нашої землі“, – говорить Ю. Верес.

Місто зустріло...

(Закінчення зі стор. 8)

призери Максим Коваль і Роман Данилюк.

Почесними грамотами відзначили учасників змагань Олександра Дорошенка і Дарію Котик, тренерку-викладачку з фехтування спортсмена Артема Манька Людмилу Шкалікову.

„Для України будь-яке підняття прапора за кордоном на такому рівні – це надзвичайно потужна сила. Воно підтримує авторитет країни, доводить, що українці – нація переможців, незламних“, – сказав під час нагородження начальник обласної військової адміністрації Ігор Табурець.

Перший тренер Владислава Єніфанова Юрій Кириленко.

Тетяна Карло вручає Владиславу квіти. (Фото: Олександр Вівчарик)

Провели фестиваль...

(Закінчення зі стор. 8)

сину – воїну Максиму та його побратимам з Національної гвардії України. На виставці оживає історія української культурної спадщини з кінця XIX ст. до сьогодення, яка у 155 цінних експонатах представляє керамічні розмальовані півники та коники, глиняні пташки, петриківський та київський народні розписи, лялькотанки в національних строях, старовинні полтавські вишиті рушники, прикраси-силянки і гердани, писанки та інші твори українських майстринь.

Раніше ця велика виставка уже побувала в США та Франції, а тепер мандрує Україною, щоб показати людям національні традиції.

На свято приїхала мисткиня і захисниця України Марина Афанас'єва, яка представила свої оригінальні композиції писанок „Роду нашого святиня – українська берегиня“. Неповторні українські шедеври створили народні майстрині з України – Олена Сухоцька, Наталія Бойко, Ангеліна Петрова, Тетяна Добровольська, Олена Наталенко та багато інших талановитих українок.

Цікавим є українсько-американський проект „Батьківська хата“ зі світлинами українців у старовинних народних строях різних етнографічних регіонів України, а також з архітектурними формами та побутом

Патріотичний твір з виставки.

того часу. Також бережанці милувалися узорами рушників та вишитими іконами від місцевих майстринь Галини Борщ, Ольги Козак, весільними вінками і витинанками Віти Білоус, вишитими сукнями Наталії Сівки, патріотичними творами Заслуженого художника України Олега Шупляка. Юні художники плетеру-конкурсу присвятили свої роботи Бережанському замку, якому уже 470 років і передали кошти для військових.

СПОМИН

Відійшов у вічність Микола Мушинка

12 вересня 2024 р., пізно ввечері, перестало битися серце одного з найвідоміших українських науковців – Миколи Мушинки. Громадянин Словацької Республіки, етнічний лемко, завдяки своїй невтомній науковій і культурній праці, принциповій позиції, не тільки в науці, але й в громадському та політичному житті. Вже за життя, Микола став легендою мужності й працьовитості в науці та щоденному житті. М. Мушинку знали на всіх континентах, де живуть українці.

Фольклорист, етнограф, літературознавець, публіцист, культурноосвітній діяч, Дійсний член НТШ, іноземний академік (НФНУ), нагороджений Орденом „За заслуги“ 3-ого ступеня, Князя Ярослава Мудрого 5-ого. М.Мушинка – засновник і головний редактор Наукового збірника Музею української культури у Свиднику (Словачина).

1970 р. звільнений з університету – через політичні причини, з заборону працювати за фахом і друкуватися. У 1970–1980-х рр. був пастухом, кочегаром; публікував свої твори за кордоном (США, Канада, Югославія, Франція). 1990 поновлений на роботі в Пряшівському університеті. Від 1992 – професор УВУ в Мюнхені. Наукова та публіцистична діяльність дуже переконлива не тільки його численними виступами на різних міжнародних наукових конференціях та читанням лекцій в різних університетах Європи, але й неймовірною продуктивністю в написанні наукових творів.

Микола Мушинка – автор понад 40 окремих книжок, кілька тисяч наукових та популярних статей. Як справжній науковець, ніколи піддавався політичній „експлуатації“, він не тільки не плував поняття русин і українець – яке ототожнював і науково доводив, що це одне ціле й неділиме. Його неймовірна наукова продуктивність та любов до мистецтва, до пошуків нових відкриттів – від загублених поховань героїв історії – до знахідок мистецьких картин, які врятував перед втратою.

Нашадки будуть нам пригадувати, що його наукові дослідження, викриття, знахідки залишаться вічно. То ж, нехай словацька земля буде йому пухом, а пам'ять про нього залишиться вічною!

Микола Невтомний!

З Миколою Мушинком я вже знайомий майже 60 років і за ці роки ми були не тільки добрими знайомими, але й стали надзвичайно близькими друзями. Наші дружні взаємини зміцнілись навіть після наших одружень, з тим, що замість зустрічатись у двійку, ми зустрічались у чотирьох. 1968 рік мене „загнав“ у тоді невідомі світи, але ми не втратили пам'ять та зв'язок. Мені довелося не тільки вивчати німецьку та заробляти на прожиття та допомогу на дітей. Завдяки допомозі приятеля у Мюнхені Ігоря Миська, мені вдалось отримати стипендію на вивчення німецької, а потім на студії в Університеті Й.-В. Гете у Франкфурті на Майні. 1975 р., вже з німецькими дипломами Магістра та Доктора філософії, я отримав місце в новому Університеті в Зігені – Земля Nord-Rhein-Westfalen.

У Миколи, після придушення советським військом демократичного процесу в тодішній Чехословаччині побудувати „соціалізм з людським обличчям“, життя склалося цілковито інакше. Його виключили з університету й заборонили брати участь у будь-якому громадському та культурному житті, публікувати будь-які наукові дослідження. Знайти працю в окупованій советським військом і агентами хоч би де в якійсь установі було неможливо, бо він був оголошеним ворогом соціалізму. Таким чином молодий і дуже продуктивний науковець-дослідник змушений шукати працю будь-де, щоб допомогти дружині Марці виховувати двох малих синів.

Комуністичні стратегії були певні, що його виключенням з університету закінчиться і наукова діяльність молодого й надійного кандидата наук. Оскільки Микола, як сільський хлопець, був при звичаєний до того, що всяка праця не тільки корисна, але й облагороднює людину, то прийняв пропозицію голови сільськогосподарської артілі в рідному селі Курові – став пастухом худоби. Це, певно, був найосвіченіший пастух на планеті з науковими титулами та численними науковими працями, статтями, записами фольклору. Досвід пастуха-науковця він виклав пізніше не тільки журналістам, але й у своїх спогадах. Про долю Миколи та інших науковців, діячів культури русинів-українців Чехословаччини інформувач мене мій приятель Ярослав Шуркала, з яким я мав час-від-часу телефонні розмови.

Оскільки моя докторська праця була спрямована на українську літературу Пряшівщини, то мені вдалося підготувати до друку першу монографію про письменників та науковців, які зазнали арештів, переслуховувань, ув'язнень та звільнення з праці й заборону публікувати свої мистецькі твори та наукові розвідки. Мені вдалося заговорити про заборонених і постраждалих письменників, науковців Пряшівщини від окупації советським військом та припиненням побудови „соціалізму з людським обличчям“. Моя книжка „The Development of Ukrainian Literature in Czechoslovakia 1945 – 1975“ (Peter Lang: Frankfurt a/M, Bern, Las Vegas 1978) з'явилася до 10-ої річниці окупації Чехословаччини. Перебуваючи на відвідинах у США, я відвідав редакцію газети „Свобода“ і дав двогодинне інтерв'ю Українській редакції „Голосу Америки“, в якому я говорив про українських поетів, письменників та науковців Пряшівщини. Таким чином я хотів, щоб постраждалим пригадати, що у світі про них не

(Закінчення на стор. 16)

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО
Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО
Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО
Працюємо за вашим графіком

5.875%*
7/1 Year Adjustable (6.594% APR)

6.500%*
30 Year Fixed (6.560% APR)

SUMA
FEDERAL CREDIT UNION

Відскануйте QR для найновішої інформації

Зателефонуйте нам або надішліть SMS **914.220.4900** або надішліть нам електронний лист на адресу **memberservice@sumafcu.org**

www.sumafcu.org

Main Office: 125 Corporate Blvd. Yonkers, NY 10701	Spring Valley, NY branch: 16 Twin Ave. Spring Valley, NY 10977	Stamford, CT branch: 39 Clovelly Rd. Stamford, CT 06902	New Haven, CT branch: 555 George St. New Haven, CT 06511	St. Petersburg, FL branch: 8950 9th St. North, Suite 130 St. Petersburg, FL 33702	North Port, FL branch: 5400 S. Biscayne Dr., Suite A North Port, FL 34287
--	--	---	--	---	---

* Rates as of 8/30/24. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

SUMAFCU NMLS# 527694

Відійшов у вічність...

(Закінчення зі стор. 15)

забувають. Я не певний, що Миколі це чимось допомогло, але, гадаю, що надію про кращі часи мені вдалося оживити хоч у тих, хто знав про появу книги в Німеччині, США та Швейцарії і чув про моє інтерв'ю.

На початку 80-х рр. Миколі дозволили поїхати до Франції відвідати доньку Гнатюка задля архівних матеріалів, до книжки, яку Микола готував до друку. Ми сконтактувалися перед його поїздом, і я його підібрав з потяга у Франкфурті на Майні й завіз до Зігена (140 км). Це була наша перша зустріч після 1968 р., ми не бачилися біля 15 років! Ми наговорилися до пізньої ночі, а наступного дня я завіз його на залізничний двір до Франкфурта. З того часу ми були у постійному контакті, то телефоном, а коли мені було повернено чехословацьке громадянство і зняте засудження, через амністію, то, при кожній нагоді подорожі до батьків, зустрічався і з Миколою у Пряшеві.

Оскільки під кінець 80-х рр. мені було складніше викладати на УВУ, під час літнього семестра, бо в Зігені займався іншою діяльністю, то я запропонував Українському Вільному Університетові (УВУ) у Мюнхені на літній семестр Миколу Мушинку, Юрія Бачу, Юрія Муличака та Павла Дуркота, і вони викладали кілька літніх семестрів у цьому університеті, який нинішнього року відзначив своє 103-річчя.

Незабутнім спогадом залишається для мене наша участь в українознавчій конференції, яку організував св.п. проф. Дмитро Штогрин в Ілінойському Університеті м. Урбана-Шампейн 24-27 червня 2009 р. (професор Штогрин організовував ці конференції щороку, починаючи 1982 р.). Заслугою проф. Штогрини в бібліотеці Ілінойського Університету знаходиться найповніша бібліотека українських видань Пряшівщини поза межами Чехословаччини до 1992 р.

Зусиллями М. Мушинки, вперше на цій науковій конференції була введена „Пряшівська секція“ за участі чотирьох вихідців із Пряшівщини: Миколи й Магди Мушинків, Любиці

Св. п. Микола Мушинка – словацько-український дисидент, фольклорист, етнограф, літературознавець, публіцист, культурноосвітній діяч.

Баботи та моєї. З конференції, з-поміж 30 учасників, роз'їздилися люди не тільки з новими враженнями, але й з новими знайомими, з-поміж яких деякі постійно з нами в контакті – як проф. В.Сергійчук, а деякі відійшли у вічність, як проф. Д. Штогрин та поет М.Фішбейн.

Оскільки я з дружиною Анею приїхали до Урбана-Шампейн власним авто, то після конференції, вже за ранішим домовленням, Микола з Магдою стали нашими гостями в Канаді. По дорозі до Канади, ми ще „заскочили“ до Чикаго відвідати нашого крайна-закарпатця, відомого науковця, Василя Маркуся. Це була наша остання зустріч із славним земляком.

Наступна наша зупинка була вже на українській Діброві, поблизу Дітройта. Звідти ми поїхали до української Полтави в Канаді, яка віддалена від центра Торонта якихось 55 км. По дорозі ми відвідали пані Ірину Зелену у Віндзорі – навпроти Дітройту. Пані Зелена – наша добра знайома, була знайома з книжками Миколи, бо любила читати українську пресу США та Канади, де часто публікували статі Миколи та рецензії на його книжки.

В Торонто Микола з Магдою мали нагоду насолоджуватись не тільки сонцем, але й водою в нашому пол-

тавському басейні.

Микола довго не витримав відпочивати. Він застосовував вже виправданий режим з дому – коротко спав, скоро вставав і писав щодня – хотів закінчити книжку про курівського різьб'яра. За допомоги НТШ в Торонто, мені вдалося організувати доповідь Миколи для української громади про знайдені ним документи у Празі, стосовно Українського визвольного руху. Про те, що Микола був відомий багатьом з української громади, свідчила велика кількість присутніх на доповіді та жвава дискусія з питаннями, на які Микола відповідав надзвичайно цікавими фактами та переконливими аргументами.

Іншим разом ми поїхали відвідати Ніагарський водоспад і при цій нагоді відвідали відому мисткиню св.п. Парасю Іванець, яка супроводила нас до Ніагарської галереї, яка була присвячена родиною Коленківських творам відомого канадського митця В. Курелека. Микола пізніше написав статті про П.Іванець та про галерею, які були поміщені у газеті „Свобода“ (Нью Джерсі) та „Новий шлях“ (Торонто).

Оскільки відвідини Мушинків тривали кілька тижнів, то ми їх познайомили з нашими друзями: родиною Ярослава та Надії Вайдів, Целіни та Григорія Кобеляків, Надії та Максима

Маслеїв. Мушинки, мовби, були для всіх старими знайомими – час проводили в цікавих розмовах і з доповненням численних жартів, якими Микола міг годинами тримати при сміху ціле товариство.

Часом я експлуатував Миколу, коли садив його на трактор-косилку і змушував косити траву в городі. Щоправда, він це робив з радістю, бо у Пряшеві та Курові (на дачі) він косив косою, якою ще батько його навчив. Побут Миколи й Магди був для нас приємним відпочинком, бо ж ми разом не тільки ходили на різні відвідини, але й на Лемківську ватру, де наш крайн – мистець Павло Лопата, мав свою літню „резиденцію“. Павло запросив крайна на Лемківську ватру, до відкриття якої залучив виступом Миколу. Отак, і на Лемківській ватрі в Канаді, Мушинки виявилися своїми, бо лемків об'єднують не кордони, а спільна історія, звичаї, мова. Незважаючи на те, що більшість учасників Лемківської ватри були за походженням з Польщі, привітали Миколу з великою радістю.

Я вдячний долі, що мене звела з Миколою, з яким у мене пов'язані лише приємні спогади, наше приятельство було мені завжди дорогим. Я подивляв його силу волі не здаватися свого, не обмежуватися лише обмеженою тематикою свого фаху етнографії, фольклору, допомагати людям без сподівань відплати, досліджувати, навіть, коли здається, що його ніколи не дослідити до кінця, працювати фізично і розумово. Його численні праці – книги, тисячі статей та рецензій на найрізноманітніші теми та і фізична участь у численних виступах на фестивалях, різних наукових конференціях, в самодіяльних групах, викладацька діяльність у Пряшівському Університеті, на УВУ, в різних університетах України – все це мене спонукає додати до його прізвища Микола Мушинка-Невтомний. Число опублікованих ним книжок та статей не подають тієї картини неймовірної енергії, яку Микола витратив, щоб донести до людей багато історичних фактів, правдивих доказів, без яких наша наука виглядала б окраденою.

Йосиф Сірка,
Торонто

Якщо будуть вибори

(Закінчення зі стор. 2)

1. Змінити склад виборців.

Відомо, що серед виборців в Україні є чимало осіб, які відверто ненавидять українську державу, налаштовані вороже до української мови, культури, історії тощо. Оскільки кожному громадянину Конституцією гарантовано право „обирати“, а конституційні зміни не допускаються під час дії воєнного стану, потрібно, за прикладом балтійських держав, законодавчо для таких осіб обмежити право на громадянство. Тобто, провести в Україні перереєстрацію громадян, надаючи громадянство лише тим,

які складуть тест на знання української мови, історії та підтвердять своє лояльне ставлення до української держави.

2. Обмежити право обиратись.

Відомо, що вибори відбуваються здебільшого за пропорційною системою, де кандидатів у депутати висувають політичні партії. В Україні справедливо заборонено діяльність десятка антидержавних політичних партій, але це не заважає їхнім колишнім членам висуватись кандидатами у депутати від інших політичних партій або йти самовисуваннями. Тому, необхідно скасувати право на висунення кандидатами у депутати всіх рівнів колишнім членам заборонених політич-

них партій.

Після заборони УПЦ МП логічно було б не допускати до висунення кандидатами у депутати „прихожан“ церков Московського патріархату та відвертих публічних прихильників забороненої псевдоцеркви.

Оскільки в Україні не було проведено люстрацію на приналежність до керівних кадрів та спецслужб попереднього окупаційного московського комуністичного режиму, а яблуко від яблуні далеко не падає, заборонити нащадкам окупантів висуватись кандидатами у депутати.

3. Обмежити вплив фінансів на вибори.

Щоб забезпечити справедливі вибори, мінімізувати вплив фінансів

на волевиявлення виборців та створити змагальність ідей, а не грошових мішків потрібно припинити фінансування з державного бюджету парламентських партій. Водночас усі політичні партії та кандидатів поставити у рівні умови й профінансувати всю виборчу кампанію за державний кошт, заборонивши при цьому використання коштів з інших джерел.

4. Відкритість кандидата у президенти.

Кандидатура президента є основою і цементуючою при всіх інших виборах та формуванні виконавчої влади. Виборець має достеменно знати за кого віддає свій голос. Тому вся біографія кандидата у президенти має бути максимально відкритою й оприлюдненою у ЗМІ. Зокрема, йдеться про етнічне походження, місце народження і рід занять – його, батьків, дідів та прадідів. Президентом української держави повинен бути українець за походженням, який обстоюватиме ідею розбудови Української України, інакше всі ці вибори й така державність не мають жодного сенсу.

МИХАЙЛО КОЗЮПА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MICHAEL KOZIUPA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

973-723-4387

mkoziupa@outlook.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

ЕВГЕН ЩЕРБА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
EUGENE SERBA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Branch 173, Wilmington, DE

856-904-4161
Serba@unainc.org

НОВІ ВИДАННЯ

У книзі – спогади депортованих українців

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ. – Краєзнавець, почесний громадянин Бережан Богдан Тихий спільно з Науковим товариством ім. Шевченка видав книгу „Украдений край. Спогади“, присвячену 80-літтю депортацій українців з Лемківщини, Надсяння, Підляшшя, Холмщини. У ній – проникливі спогади людей та їхніх родин, які пережили насильне виселення у повоєнні роки і як через наругу їм вдалося вижити. Рецензенти книги: доктор історичних наук, професор Олег Ленартович та дійсний член НТШ, професор Йосип Свинко, а науковим редактором є Володимир Пришляк.

У передмові читаємо, що комуністична Польща і сталінський режим СРСР проводили етнічні чистки. Тисячі безневинно вбитих людей тільки за те, що вони тут народилися та проживали. Хто не хотів покидати рідну землю, тікав у ліси і брав до рук зброю. Цвіт українського народу, патріотів запроторювали в концтабір „Явожно“. Поранених та полонених учасників загонів УПА засуджували до смертної кари. Пам'ять живих свідків цього історичного дій-

ства – найважливіша.

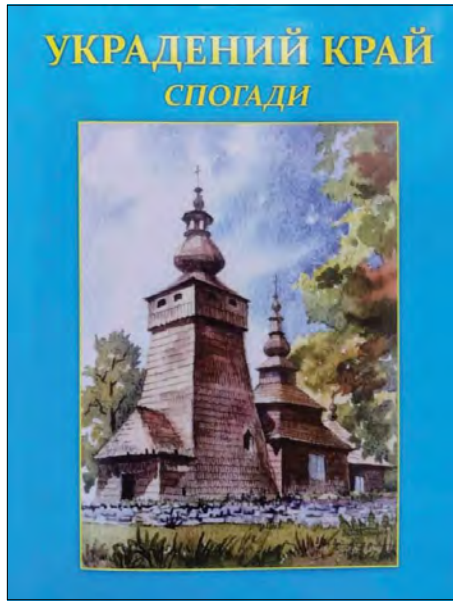
На початку книги в матеріялі „Рутини забуття“ читаємо: „Ми прагнемо дати молодому поколінню знання про всесвітню історію та історію України, маючи доступ до правдивих джерел, щоб не дозволити зі своєї Вітчизни зробити нову карту для поділів“.

Туга за рідним краєм та нажитим важкою працею добром, за батьківською хатою болем відзивалась у серцях людей протягом усього життя.

Також від упорядника книжки подана коротка історія концтабору „Явожно“. Сюди звозили українців, які ховалися від депортації та учасників підпілля УПА. У бараках були тисячі чоловіків, окремо кілька сотень жінок з дітьми. Навколо табору – два ряди мурів заввишки шість метрів та огорожа з дротами під високою напругою. В таборі творилося страшне, люди не мали ніяких прав, часто були запроторені без вини й суду, вказаного терміну ув'язнення. Був випадок, як охоронець із вежі застрелив в'язня Топоровського, бо той подав хліб – частинку своєї скромної порції коле-

Автор книги Богдан Тихий.

Книжка „Украдений край“.

гам, призначеним начальником табору на голодування.

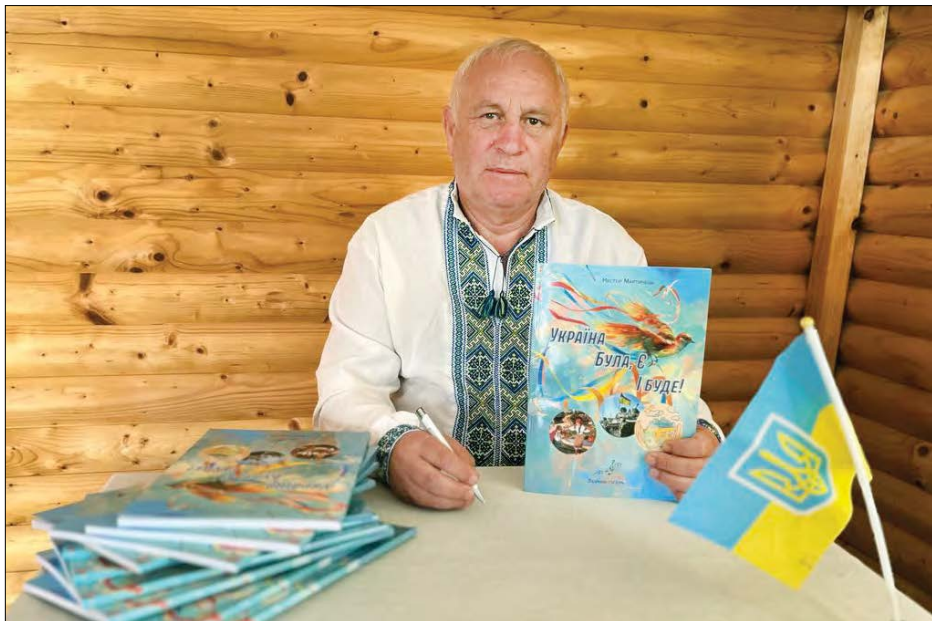
У книзі Б. Тихий розповідає про свого діда Миколу, доброго господаря і механіка, який також зазнав депортації з Лемківського краю. На згадку про дідуся і бабусю, про їхнє рідне село, автор написав пісню „Попраде, Попраде“, яку з ініціативи колишнього політв'язня та народного депутата України Миколи Горбала виконували на Всеукраїнських фестивалях лемківської культури в Монастириськах, Києві та Словаччині.

У книзі розповідається про народних мистців Лемківщини, які зберігали лемківську культуру. Серед них – педагог і лікар, культурний діяч Орест Гижа, який створив хоровий і

драматичний гуртки, записував народні пісні. 1972 року в Києві з великими потугами вийшов його збірник „Українські народні пісні з Лемківщини“, до якого увійшло 300 творів. А загалом він зібрав близько 500 пісень, як найдорожчий скарб, що століттями творив народ і залишив у спадок наступним поколінням.

У будинку ратуші у Бережанах діють краєзнавчий музей та музей книги, у створенні яких брав активну участь О. Гижа. Бережанці пишуться краянину і встановили в його пам'ять меморіальну таблицю. Також у Бережанах районне товариство „Лемківщина“ з допомогою громади встановило пам'ятний знак – капличку в пошану про депортованих земляків-українців.

Поет співпрацює з композиторами

Нестор Мартинець презентує книжку „Україна була, є і буде!“.

Людмила Островська

КОСМАЧ, Івано-Франківська область. – У вінницькому видавництві „Твори“ побачив світ збірник пісень, написаних на слова поета-пісняра, Заслуженого діяча естрадного мистецтва України, очільника Івано-Франківського обласного відділення „Асоціації діячів естрадного мистецтва України“, голови Івано-Франківської обласної організації „Спілка „Чорнобиль“, члена Національної спілки журналістів України, лауреата літературної премії ім. Марійки Підгірянки Нестора Мартинця – „Україна була, є і буде!“.

Ця книжка завершила третій десяток видань у творчому доробку письменника з Космача – найбільшого Прикарпатського села в Україні.

Мистець завжди займав активну життєву позицію, яку доносив у слові та пісні. Разом з творчими побратимами Іваном Кушніром з Тер-

нопільщини, Володимиром Канюкою з Житомирщини, Мар'яном Пуляком із Сумщини заради популяризації української культури у 2016 році організував Всеукраїнський творчий марафон „Мистецтво єднає Україну“, щоб, побувавши у великих і малих містах та селах з концертними програмами, до виступів відомих артистів на сцені залучати місцевих аматорів художньої самодіяльності. Концерти інколи тривали годинами. За вісім років мистецького марафону творчим групам вдалося побувати чи не в усіх областях України.

Нова збірка Н. Мартинця, що містить 70 пісень, також виконує об'єднавчу роль. Поет співпрацює з багатьма композиторами України і світу. Зокрема, до цієї книги увійшло 20 пісень на мелодії Заслуженого артиста естрадного мистецтва України М. Пуляка з Охтирки на

(Закінчення на стор. 19)

UKRAINIAN FCU

WE START & END WITH U

Offering a Full Line of

PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!

ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

■ Checking accounts / Чекові рахунки

■ Savings accounts / Ощадні рахунки

■ IRA & Share Certificates / Сертифікати

■ Loans / Позики

■ Mortgages / Кредити на нерухомість

■ VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®

■ Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

CO-OP ATM

CO-OP SHARED BRANCH

Nationwide Access

Members have access to 30,000 no-fee ATMs and 5,000 Shared Branches nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BOSTON, MA | BUFFALO, NY | CHARLOTTE, NC

CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | PARMA, OH | PORTLAND, OR

RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY

ukrainianfcu.org

FEDERALLY INSURED BY NCUA

МИСТЕЦТВО

Художник приїхав на Прикарпаття

Михайло Михайлинин

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – У Музеї мистецтв Прикарпаття відбулася виставка творів Заслуженого художника України Юрія Пацана „Пейзажі Богом даної нам України“.

Вперше мешканці краю мають можливість побачити творчі роботи мистця з Київщини. Його полотна наповнені природними барвами, передають красу української природи, величні храми столиці, улюблені квіти українців – соняшники, мальви та чорнобривці, спокійну мить тихого надвечір'я, українські ставки та озера, мальовничі краєвиди з птахами і конями, які випромінюють злагоду і доброту. Також художник зобразив портрет мами Ніни, волонтерів, які привезли допомогу самотнім людям в час війни.

Він очолює Київську обласну організацію творчості людей з інвалідністю, був ліквідатором наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, є Почесним громадянином Києво-Святошинського району, кавалер орденів „За заслуги“ III ступеня та „Бронзовий козацький хрест“, отримав відзнаку національного визнання „Гордість і слава України“.

Внаслідок травми, яку отримав в автомобільній аварії, створює картини у візку, долаючи випробування через радісні хвилини спілкування з природою рідного краю.

Одну із картин, де зображена стара українська хата під солом'яною стріхою з лелеками було продано на аукціоні в Івано-Франківську за 60 тис. грн для підтримки воїнів на фронті.

Голова обласної військової адміністрації

Твори Заслуженого художника України Юрія Пацана.

ністрації Світлана Онищук за ваго- мий внесок у розвиток українсько-

го образотворчого мистецтва наго- рдила Ю. Пацана грамотою.

Виставка Олеси Теліженко „Я – різна“

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Виставка Олеси Теліженко „Я – різна“ відкрилась в Черкаському краєзнавчому музеї. Перша персональна виставка її з великим успіхом відбулася у Франції в Українському представництві культури в той час, коли Росія розпочала

Олександра і Олесь (справа) Теліженко.

війну проти України.

Олесь Теліженко з роду своїх батьків – мистців Миколи і Олександри Теліженків. Художницю знають як майстриню в світі моди одягу. Кожна її робота має характерний почерк незвичайного майстра.

На відкритті виставки директорка музею Ірина Собко відмітила, що музей завжди з вдячністю приймає талановитих авторів і завжди готовий стати майданчиком для їхніх виставок.

Свою першу колекцію в 2005 році Олесь Теліженко назвала „Древо роду“. В ній майстриня використала традиції українських вишиваних рушників.

Наступна колекція в 2006 році під назвою „Мій добрий звір“ була створена під враженням фантастичного живопису Марії Приймаченко. В 2007 році третя колекція „Скиття золота. Великий степ“ показувала багатий пласт скитського періоду.

Роботи батька Миколи Теліженка надихнули майстриню на появу колекції „Таткова витинанка“ в жовтні 2009 року.

Потім була колекція „Дикий про- стір“, яку Олесь присвятила своєму

Відкриття виставки Олеси Теліженко „Я – різна“. (Фото: Олександр Костирко)

мужньому чоловікові. Її змогли побачити на Тижні української моди в 2010 році.

Олесь Теліженко мала успіх в Іспанії, Польщі, Франції, Туреччині. Колекцію „Вогняна птаха“, яка передала красу української хустки, оплесками зустрічали на Паризькому тижні високої моди.

Нинішня виставка „Я – різна“ є підсумком моєї творчої діяльності за 20 років. Мисткиня сказала: „Нинішнє

життя, неспокійне й динамічне, що вимагає від мене зібраності у роботі в нашій майстерні „Telizhenko fashion house“. Є обов'язки мами трьох дітей. Тому, коли маю час для творчості, то занурююсь і є в цей момент абсолютно щаслива“.

Діятиме в Черкаському краєзнавчому обласному музеї до 24 вересня, і всі бажаючі матимуть змогу полюбуватись незвичайними роботами майстрині.

Роботи Олеси Теліженко.

Бойові дії...

(Закінчення зі стор. 1)

тимчасово окупованому Криму.

- Кіберфахівці ГУР 14 вересня здійснили чергову атаку на банківську систему РФ. Під кіберудар, зокрема, потрапили „Банк Росія“, „Тінькофф банк“, „Газ банк“ та платіжна система „СБП“, які забезпечують діяльність окупаційних військ.
- Українські гакери 12 вересня здійснили кібератаку на сервери федерального посвідчувального центру (УЦ) з видачі цифрових електронних підписів (ЕП) і викрали 1.5 млн цифрових підписів, в результаті якої було зупинено їхню видачу.
- У результаті спільної операції ГУР Міноборони України і Сил спецоперацій 10 вересня у Белгородській області Росії було здійснено підрив на залізничній ділянці Старий Оскол-Валуйки. 11 вагонів і локомотив вантажного поїзда зішли з рейок та перевернулися.
- Російські терористи вчинили черговий воєнний злочин росіян – стратили мечем беззбройного українського військовополоненого з перев'язаними скотчем руками. Омбудсмен Дмитро Лубінець направив листи до Міжнародного комітету Червоного хреста та ООН, аби вони зафіксували чергове порушення прав людини зі сторони Росії.
- Бійці Військово-морських сил Збройних сил України 17 вересня знищили поблизу Маріуполя схови-

ща із боєприпасами росіян. Внаслідок удару були знищені тонни боєприпасів, які загарбники накопичували для застосування на території України.

- Російські загарбники підтягують на Харківський напрямок бронетехніку, що може свідчити про підготовку до наступу. Окупанти намагаються провести розвідку боєм, щоб прощупати оборонні рубежі Сил оборони.
- На російському аеродромі Енгельс, в районі якого ввечері 16 вересня лунали вибухи, могли перебувати чотири стратегічні бомбардувальники Ту-95МС і два Ту-160. Цей висновок базується на підставі супутникового знімку аеродрому Енгельс, який був зроблений 15 вересня та опублікований у соцмережі X.
- Правитель Росії Володимир Путін своїм указом збільшив штатну чисельність Збройних сил РФ до 2,389,130 осіб, з яких 1.5 млн. – це військовослужбовці. Таким чином, збільшено штатну чисельність армії на 180 тис. осіб. Раніше Путін збільшував чисельність російської армії у грудні 2023 року, тоді частка військовослужбовців становила 1.32 млн осіб. До початку повномасштабного вторгнення РФ у 2022 році кількість військовослужбовців у ЗС РФ ледь перевищувала 1 млн осіб. Міноборони Росії заявило, що чисельність армії збільшать завдяки громадянам, які виявляють бажання проходити військову службу за контрактом.

Укрінформ, Українська правда

Україна починає...

(Закінчення зі стор. 1)

муть в онлайн-режимі. „Ми майже окремий вагон із документами відправили до Брюсселя в ці дні, разом із окремим вагоном людей“, – підкреслила очільниця делегації.

За словами О. Стефанішиної, наступні три дні триватимуть формальні переговори, які приведуть до створення дорожньої карти у сферах верховенства права, функціонування демократичних інституцій та прав

людини. Саме цей документ буде основою для відкриття цілого грона переговорних розділів та офіційного процесу вступу. За словами віцепрем'єрки, це може статися на початку 2025 року. Антикорупційна політика буде наскрізною в усіх наступних раундах переговорів, обіцяє Стефанішина.

„Це стартер переговорного процесу. Від того, як відбудеться перший раунд переговорів, буде залежати, як розвиватиметься переговорний процес по всіх напрямках у 2024–25 роках“, – підсумувала політикиня.

UNION FUNERAL HOME
LYTWYN & GRILLO
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS
809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

СПОМИН

Упокоївся Владика Василь Лостен

15 вересня 2024 р. на 95-му році життя упокоївся в Бозі єпископ-емерит Василь Лостен. Владика Василь був квінтесенцією народного єпископа. Він ніколи не наказував, а спочатку вислуховував, а потім пропонував допомогу. Він був висвячений на єпископа в дуже важкий і розкольницький час для нашого народу і Церкви. Спочатку він ставав об'єктом суперечок і сварок, іноді навіть насильства, але використав своє призначення та посаду для зцілення. Він подружився зі своїми опонентами. Запам'ятаються його численні ініціативи та добрі справи для українського народу.

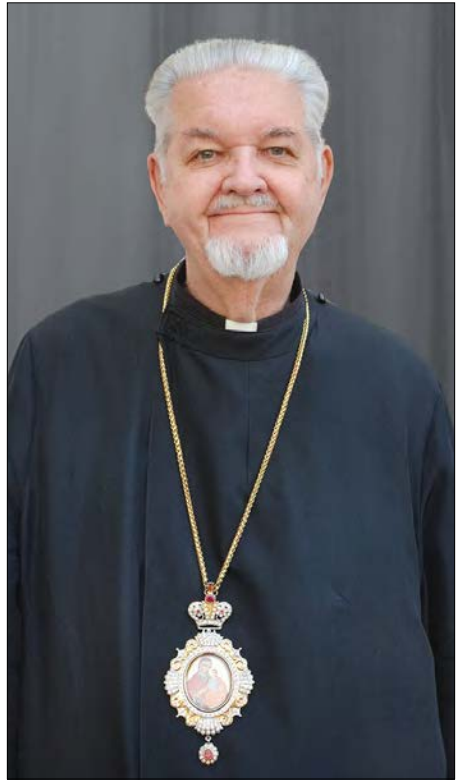
Єпископ Лостен ніколи не цурався політики. Він знав, що його обов'язок – брати участь у кожному аспекті життя української громади.

Багато разів він телефонував мені з новою ідеєю або щоб просто поговорити. Він також зазвичай дзвонив, щоб привітати мене з днем народження.

Щороку українська громада в Нью-Йорку та далеко за його межами відзначає та вшановує Великий Голодомор 1932-1933 років єкуменічним богослужінням у соборі Св. Патрика. Хоча багато-хто вважає цю подію своєю заслугою, правда полягає в тому, що саме Єпископ Лостен ініціював її, запросив Українську православну церкву та домовився з Римо-католицькою архієпархією Нью-Йорка.

Єпископ Лостен не тільки щедро витрачав свій час. Він був щедрим на свої гроші, походив із відносно заможної родини. Він приєднався до спільноти для порятунку українських католицьких шкіл Св. Юра в Нью-Йорку та вніс понад 100 тис. дол. власних коштів.

Його щедрість у часі і в грошах була відчутна і в інших починаннях: Український музей і бібліотека в Стемфорді, Українська семінарія в Стемфорді. Його публікація книги про єпископа Амвросія Сенишина пролила багато нового світла на суперечливу постать в Українській католицькій церкві. Єпископ Лостен підтримував Патріарха Йосифа Сліпого та всіх його наступників аж до Святослава, включно, і, зокрема, кардинала Любомира Гузара, який зіткнувся зі складним, але історичним важливим завданням відбудови

Св. п. єпископ-емерит Василь Лостен

Католицької церкви в Україні, не лише на заході країни, але й на сході.

Суперечки між Ватиканом, Курією східного обряду та українськими вірними-католиками не були нагодою для Єпископа Лостена служити миротворцем і лікувати рани. Він залишався непохитним як у своїй вірності Папі Римському, так і своїй українській пастві. Крім того, була його відданість єкуменізму та єдиній українській церкві та українським православним братам і сестрам. Одним із його найближчих друзів був український православний єпископ Всеволод Майданський. Це була ідея Єпископа Лостена, щоб запросити Єпископа УПЦ США Антонія приєднатися до нього у соборі Св. Патрика на реквієм Голодомору.

Я багато разів використовував одне посилання в минулому, коли говорив або писав про Єпископа Лостена. З нагоди його вічного спочинку я повторюю: „Всемогутній Бог зламав форму, коли створив Василя Лостена. У моєму житті такого лідера Церкви, як він, ніколи не було. Він має бути прикладом для всіх українських християн. Служіть Богові, люблячи та виявляючи цю любов до свого ближнього. Благословення буде Ваша пам'ять, Владико!

Аскольд С. Лозинський

Поет співпрацює...

(Закінчення зі стор. 17)

Сумщині. На початку війни композитор захищав Україну від армії агресора й окупанта, тому не з розповідей знає про силу віри і незламність духу. За словами Н. Мартинця, пісню „Наша Вкраїна повік буде жить!“ вони з композитором написали надхненні вірою в непереможність України.

Серед композиторів, які дали віршам крила, – Ярослав Злонкевич з Тернопільщини, Віктор Мельниченко з Вінниччини, Микола Лисюк з Чернігівщини, заслужені діячки естрадного мистецтва України Ірина Батюк, Ірина Шабан, композиторка Леся

Соболевська, Оксана Олексій, Марія Крицька, композитори Володимир Бардецький, Іван Софронов, Василь Квич, Василь Григорук, Борис Ясецький з Прикарпаття. Музику до пісні „Полонина“ написав композитор з Казахстану Сергій Забerezніков. Відчув мелодію віршів Василь Матушевський, що мешкає у Польщі, Роман Попадюк з Франції, Володимир Лисак з Португалії. Уже в часі вторгнення Росії разом з композитором В. Матушевським створили пісню „Пройде війна“.

„Я беру участь у міжнародних курсах, як співак, з моїми піснями виступають артисти на світових сценах, так ми нагадуємо про Україну, про нашу історію і про війну, в якій потребуємо підтримки“, – каже поет.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайтесь з Наших Високих
Відсотків!**

**1-річний
сертифікат
5.38%
APY***

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

**APY – річні відсотки нараховуються за умови, що дивіденди залишаються на депозиті до закінчення терміну дії сертифікату. Штраф нараховується за дострокове зняття коштів з депозиту. Мінімальна сума для відкриття сертифікату становить \$500.00. Дані відсотки дійсні з 6 серпня 2024 р. та можуть змінитися в будь-який час.*

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency